

SEAT No. _____

No. of Printed Pages: 02

[28&A-21] SARDAR PATEL UNIVERSITY

B COM SEMESTER V (REGULAR) EXAMINATION

Saturday 25th November 2017

Time: 02:00pm to 04:00pm

UB05CCOM01 – PRODUCTION MANAGEMENT

Total Marks: 60

Note: 1. Figures to the right indicate marks of the questions.

2. Answers should be precise and to the point.

Q.1 Define Production Management. Discuss the types of Production Process in detail. What are the Roles and Responsibilities of Production Manager? (15)

OR

Q.1 What is Production Management? Discuss the Scope and Importance of Production Management in detail. (15)

Q.2 What is Plant Location? Discuss the factors affecting the Plant Location. (15)

OR

Q.2 Explain the term Plant Lay-out. Explain the Objectives and Principles of Plant Lay-out. (15)

Q.3 What is Time Study? Describe the objectives and basic procedure of Time Study. (15)

OR

Q.3 Define the term Method Study. Discuss the objectives and Process of Method Study in detail. (15)

Q.4 What is Production Planning? Explain the objectives and procedure of Production Planning. (15)

OR

Q.4 Define Production Control. Discuss the objectives and Importance of Production Control. (15)

—X—

[28/A-21]

Seat No. _____

SARDAR PATEL UNIVERSITY
B. Com. (V Semester) Examination
Saturday, 25th November 2017
2.00 pm – 4.00 pm
UB05CCOM01 - Production Management

Total Marks : 60

- Note :** 1. Figures to the right indicate marks of the question.
2. Answer should be precise and to the point.

- પ્ર.૧ ઉત્પાદન સંચાલનની વ્યાખ્યા આપો. વિવિધ પ્રકારની ઉત્પાદન પ્રક્રિયાનું વર્ણન કરો તથા ઉત્પાદન સંચાલકની ભૂમિકા અને જવાબદારીઓ સમજાવો. (૧૫)
અથવા
- પ્ર.૧ ઉત્પાદન સંચાલન એટલે શું? ઉત્પાદન સંચાલનનું કાર્યક્ષેત્ર અને મહત્વ સમજાવો. (૧૫)
- પ્ર.૨ કારખાના સ્થળ એટલે શું? કારખાના સ્થળને અસર કરતાં પરિબલોની ચર્ચા કરો. (૧૫)
અથવા
- પ્ર.૨ કારખાના વિન્યાસ સમજાવો. કારખાના વિન્યાસના હેતુઓ અને સિદ્ધાંતોની ચર્ચા કરો. (૧૫)
- પ્ર.૩ સમય અભ્યાસ એટલે શું? સમય અભ્યાસના હેતુઓ અને પ્રક્રિયાનું વર્ણન કરો. (૧૫)
અથવા
- પ્ર.૩ સમય અભ્યાસની વ્યાખ્યા આપો. પદ્ધતિ અભ્યાસના હેતુઓ તથા પ્રક્રિયા સમજાવો. (૧૫)
- પ્ર.૪ ઉત્પાદન આયોજન એટલે શું? ઉત્પાદન આયોજનના હેતુઓ અને પ્રક્રિયાનું વર્ણન કરો. (૧૫)
અથવા
- પ્ર.૪ ઉત્પાદન અંકુશની વ્યાખ્યા આપો. ઉત્પાદન અંકુશના હેતુઓ અને મહત્વ સમજાવો. (૧૫)

[284 A-28]

SARDAR PATEL UNIVERSITY
B.Com(Fifth Semester)Examination
Tuesday, 21st Nov.,2017.
02.00 p.m.to 04.00 p.m.
BUSINESS ETHICS(UB05SCOM02)

Total Marks 60

NOTES- 1. Figures to the right indicate full marks of each question.

2. Answer should be precise and to the point.

1(a) What do you mean by Business Ethics? Discuss the Benefits of Business Ethics. 8

(b) Narrate the Principles of Business Ethics. 7

OR

1(a) Write Note on:

(a) Need for Business Ethics. 8

(b) Ethical Issues in Corporate Governance. 7

2(a) What is Environmental Ethics? Explain the Eco-friendly Practices of Business Houses. 8

(b) Write Note on: "Air Pollution and Land Pollution". 7

OR

2 Write short Note on:

1. Ecological Ethics. 5

2. Sustainable Development 5

3. Conservation of Natural Resources. 5

3(a) Give the meaning of Workplace Ethics. What are the Guidelines for managing Ethics in the Workplace. 8

(b) Write Note on "Ethical Issues: Conflicts of Interest & Fairness and Honesty." 7

OR

(a) Discuss the Importance of Ethical behavior at Workplace. 7

(b) Narrate the factors influencing Ethical Behavior at workplace. 8

4 Discuss the Ethics in Marketing, Accounting and Finance area. 15

OR

4 Write Notes on:

1. Ethics & Marketing: Behaving Ethical in Marketing. 8

2. Accounting & Finance: Fundamental Principles relating to ethics. 7

*****

SARDAR PATEL UNIVERSITY
B. Com. (V Semester) Examination
Tuesday, 21st November 2017
2.00 pm – 4.00 pm
UB05SCOM02 - Business Ethics

Total Marks : 60

નોંધ : (૧) દરેક પ્રશ્નનાં ગુણ જમણી બાજુ દર્શાવેલ છે.

(૨) જવાબ મુદ્દાસર આપો.

પ્ર.૧

(અ) ધંધાકીય નૈતિકતા ને તમે શું સમજો છો ? ધંધાકીય નૈતિકતાના ફાયદાની ચર્ચા કરો. (૦૮)

(બ) ધંધાકીય નૈતિકતાનાં સિદ્ધાંતોની વિગતવાર ચર્ચા કરો. (૦૭)

અથવા

પ્ર.૧

(અ) નોંધ લખો :

(અ) ધંધાકીય નૈતિકતાની જરૂરીયાતો (૦૭)

(બ) ધંધાકીય સુશાસનમાં નિતિ વિષયક પ્રશ્નો (૦૮)

પ્ર.૨

(અ) વાતાવરણને લગતી નૈતિકતા એટલે શું? વેપાર જગતનો આસપાસના વાતાવરણ માટેનો (૦૮)

મૈત્રીભાવવાળો વ્યવહાર સમજાવો.

(બ) નોંધ લખો : 'હવા અને જમીનનું પ્રદુષણ' (૦૭)

અથવા

પ્ર.૨ ટૂંકનોંધ લખો :

૧. આસપાસની પરિસ્થિતિની નૈતિકતા (૦૫)

૨. સતત વિકાસ (૦૫)

૩. કુદરતી પર્યાવરણની સાચવણી (૦૫)

પ્ર.૩

(અ) કામના સ્થળની નૈતિકતાનો અર્થ આપો. કામના સ્થળે નૈતિકતા સંચાલન માટે માર્ગદર્શન સિદ્ધાંતો (૦૮)

કયા છે?

(બ) નોંધ લખો : 'નૈતિકતાના પ્રશ્નો: અંગત હિત સંબંધીનો સંઘર્ષ અને પ્રમાણિક વ્યવહાર?' (૦૭)

અથવા

પ્ર.૩

(અ) કામના સ્થળે નૈતિક આચરણના મહત્વની ચર્ચા કરો. (૦૭)

(બ) કામના સ્થળે નૈતિક આચરણને અસર કરતા પરીબળોની ચર્ચા કરો. (૦૮)

પ્ર.૪

(અ) માર્કેટીંગ અને હિસાબી પદ્ધતિ અને નાણા વ્યવસ્થામાં નૈતિકતાની ચર્ચા કરો. (૧૫)

અથવા

પ્ર.૪ નોંધ લખો :

૧. નૈતિકતા અને માર્કેટીંગ - માર્કેટીંગમાં નૈતિકતાનું આચરણ (૦૮)

૨. હિસાબી પદ્ધતિ અને નાણા વ્યવસ્થા: નૈતિકતાને અસરકરતા મૂળભૂત સિદ્ધાંતો (૦૭)

SEAT No. _____

No. of Printed Page : _____

SC

[A-26]

SARDAR PATEL UNIVERSITY

B. Com Examination, V- Semester

MC-2010 Batch.

Tuesday

Date: 21/11 /2017

Session: Morning

Time: 02.00 pm. To 04.00 pm.

Subject/Course Code: UB05CCOM03/12 Paper No. ____

Subject: BUSINESS ECONOMICS _____ Total Marks: 60

Q-1 (A) Describe the steps involved in decision making and forward planning. (08)
નિર્ણયી કરણ અને ભાવી આયોજન માં સામેલ પગલાઓનું વર્ણન કરો.

(B) Describe the Different objectives of a firm. (07)
પેઢીના જુદા જુદા હેતુઓનું વર્ણન કરો.

OR

Q-1 What is business economics? Explain the nature and scope of business economics. (15)

બંધાકિય અર્થશાસ્ત્ર એટલે શું? બંધાકિય અર્થશાસ્ત્રના સ્વરૂપ અને કાર્યક્ષેત્ર ને સમજાવો.

Q-2 (A) Distinguish between producer's goods and consumer goods demand. (08)
ઉત્પાદકની અને ગ્રાહકની ચીજવસ્તુઓની માંગ વચ્ચે તફાવત સમજાવો.

(B) Discuss the uses of price elasticity of demand. (07)
માંગની મુલ્ય સાપેક્ષતાના ઉપયોગોની ચર્ચા કરો.

OR

Q-2 Explain the meaning of demand forecasting. Explain the methods of demand forecasting. (15)

માગ આગાહીનો અર્થ સમજાવો. માગ આગાહી કરવાની પદ્ધતિઓ સમજાવો.

Q-3 (A) Explain the concepts of production function. (08)
ઉત્પાદન વિધેયના ખ્યાલને સમજાવો.

(B) Explain the properties of Iso-quants. (07)
સમખર્ચ રેખાઓના લક્ષણો સમજાવો.

OR

Q-3 Explain the marginal rate of technical substitution. (15)
તકનિકી અવેજીકરણનો સીમાંત દર સમજાવો.

Q-4 (A) Explain the Total Revenue, Average Revenue and Marginal Revenue of perfect and imperfect markets. (08)

પૂર્ણ હરીફાઈ અને અપૂર્ણ હરીફાઈ વાળા બજારોની કુલ આવક, સરેરાશ આવક અને સીમાંત આવક સમજાવો.

(B) Explain the concept of Opportunity cost. (07)
વૈકલ્પિક ખર્ચનો ખ્યાલ સમજાવો.

OR

Q-4 Explain the concept, assumption, limitations and applications of Break Even Analysis (15)

સમતૂટ વિશ્લેષણનો ખ્યાલ, ધારણાઓ, મર્યાદાઓ અને ઉપયોગીતાઓ સમજાવો

SEAT No. _____

No. of Printed Pages : 02

[27 & A-22] SARDAR PATEL UNIVERSITY

B.COM (CBCS) Examination, V Semester

Friday, Date 24/11/2017

Session: Evening

Time: 02:00 PM to 04:00 PM

Subject code: UB05CCOM03

Subject Title: Business Economics

Total marks: 60

Note: 1. Figure to the right indicate full marks of the question.
2. Your answer should be precise and to the point.

Q-1) What is business economics? Describe in detail it's nature and scope. [15]

OR

Q-1) Explain: [15]

- a. Objective of firm
- b. Decision making and forward planning

Q-2) Distinguish between following concepts: [15]

- a. Producers good and consumer goods demand
- b. autonomous good and derived goods demand

OR

Q-2) What is price elasticity? Explain its types and uses. [15]

Q-3) Explain following concepts: [15]

- a. Law of variable proportion
- b. Producers equilibrium

OR

Q-3) What do you mean by production function? Explain the ISO-cost ISO-quant curve. [15]

Q-4) Explain the short run costs and long run cost curve. & their interrelationship. [15]

OR

Q-4) Discuss the break even analysis with its application and limitations. [15]

(P.T.O.)

—X—

SARDAR PATEL UNIVERSITY

B.COM (CBCS) Examination, V Semester

Friday, Date 24/11/2017

Session: Evening

Time: 02:00 PM to 04:00 PM

Subject code: UB05CCOM03

Subject Title: Business Economics

Total marks: 60

નોંધ: * જમણી બાજુનાં ઓંક પ્રશ્નના પૂરાં ગુણભાર છે.

*તમારો જવાબ ચોકસાઈપૂર્વક અને મુદ્દાસર ચર્ચો.

પ્રશ્ન-1) વાપાકીય અર્થશાસ્ત્ર એટલે શું? તેનું સ્વરૂપ અને કાર્યક્ષેત્ર વિગતે વર્ણવો.

સ[15]

અથવા

પ્રશ્ન-1) સમજાવો.

[15]

ક. પેઢીનાં કેતુઓ

ખ. નિર્ચયીકરણ અને ભાવી આયોજન

પ્રશ્ન-2) નીચેનાં ખ્યાલો વચ્ચેનાં તફાવતો સ્પષ્ટ કરો.

[15]

ક. ઉત્પાદક વસ્તુઓ અને વપરાશની વસ્તુઓની માંગ

ખ. સ્વતંત્ર વસ્તુ અને વ્યુત્પન્ન વસ્તુઓની માંગ

અથવા

પ્રશ્ન-2) કિંમત સાપેક્ષતા એટલે શું? તેનાં પ્રકાર અને ઉપયોગીતા સમજાવો.

[15]

પ્રશ્ન-3) નીચેનાં ખ્યાલો સમજાવો

[15]

ક. બિનપ્રમાણસરનો નિયમ

ખ. ઉત્પાદકની સમતુલા

અથવા

પ્રશ્ન-3) ઉત્પાદન વિધિનો અર્થ શું કરી શકાય? સમાર્થ અને સમઉત્પાદનરેખા સમજાવો.

[15]

પ્રશ્ન-4) ટૂંકગાળાની ખર્ચ રેખા અને લાંબગાળાની ખર્ચ રેખા અને તેમનાં આંતરસંબંધો સમજાવો.

[15]

અથવા

પ્રશ્ન-4) સમતૂટ વિશ્લેષણ તેની ઉપયોગીતા અને મર્યાદા સાથે ચર્ચો.

[15]

—X—

Sc

[A-30-E] Seat No: _____

No. of printed pages: 03

SARDAR PATEL UNIVERSITY
B. Com. (V - Semester) Examination

2017

Friday, 17th November

2.00 pm - 4.00 pm

UB05CCOM04/13 - Taxation I

Total Marks : 60

Note: Figures to the right indicate full marks of the question.

- Q.1
- (A) Define as per Income Tax Act. (09)
- (1) Person (2) Assessee (3) Casual Income
- (B) Define as per Income Tax Act - Agricultural Income. (06)

OR

- Q.1 Define as per Income Tax Act. (15)
- (1) Gross Income (2) Previous Year
- (3) Assessment Year (4) Dividend (5) Total Taxable Income
- Q.2
- (A) Write short note on Resident and Ordinary Resident. (05)
- (B) From the following information, find out the residential status of Mr. Bhavesh (10)

Date of Arrival in India	Date of Departure from India
20-4-2012	1-7-2013
1-4-2014	16-5-2014
12-1-2016	13-3-2017

OR

- Q.2
- (A) Explain in detail the provisions of deduction under section 80 G for donations. (07)
- (B) Explain the provisions of Section 80 C for deduction for savings in specified schemes. (08)
- Q.3 Mr. Manoj Marvadi is a managing director of a Ahmedabad Company. (15)
- From the following details of Financial year 2016-17, compute his taxable salary of A.Y. 2017-18 and investment under section 80 C.
1. Basic Salary Rs. 700000.
  2. Dearness allowance 20% of Basic salary (considered for retirement benefits).
  3. Commission @ Rs. 2500 p.m.
  4. Bonus Rs. 20000.
  5. Helper allowance Rs. 24000.
  6. City compensatory allowance Rs. 20000.
  7. House Rent allowance Rs. 168000 yearly. (Actual rent paid Rs. 14000 per month.)
  8. House Servant's salary paid by the employer Rs. 28800.
  9. Payment made by the employer for free supply of gas-electricity provided for personal use Rs. 12500.

10. Concessional lunch facility provided during office (cost per dish Rs. 200 for 300 days is borne by the company), a token amount of Rs. 60 per dish is deducted from his salary.
11. The employer has provided a car with driver, all expenses of maintenance are borne by the employee. The car is for office and private use and has 1.4 C.C. engine.
12. Company's contribution to recognised provident fund Rs. 126000. He has contributed to 84000 to RPF A/c.
13. Interest credited to recognised provident fund account at 10.5 % Rs. 46200.
14. Professional tax paid by employee Rs. 200 monthly.
15. His investments are as under :
  - A) Life Insurance Premium Rs. 80000.
  - B) National Saving Certificate (IX issue) Rs. 90000.
  - C) Fixed Deposit in SBI for three years Rs. 100000.

OR

- Q.3 From the following details of salary income of Mrs. Mariya, the managing director of a company, for the financial year 2016-17, compute her taxable salary of A.Y. 2017-18. (15)
1. Basic salary Rs. 360000.
  2. Bonus Rs. 45000.
  3. Entertainment allowance Rs. 5000.
  4. Payment made by the employer for free supply of gas, electricity provided for personal use Rs. 6250.
  5. House servant's salary reimbursed by the employer Rs. 14400.
  6. Free education facility provided to three children in an institution maintained by the employer, cost borne by the company for providing such education is Rs. 39000 of which Rs. 1500 is recovered from her salary.
  7. Concessional lunch facility provided during office hours (cost per dish Rs. 100 for 290 days is borne by the company), a token amount of Rs. 20 per dish is deducted from her salary.
  8. Cost borne by the company for providing free holiday home facility at Mahabaleshwar Rs. 36000.
  9. The company has also paid salary of Cook and Waterman at Rs. 9600 and Rs. 18000 respectively.
  10. Mrs. Mariya bought personal articles worth Rs. 27500 by using the credit card provided by the employer.
  11. The company has transferred a motor car to her name at a token price of Rs. 22400 as against its original cost of Rs. 250000 (used by the company for last 4 years) (Depreciation @ 20% p.a. rate under DBM is to be considered.)
  12. Company's contribution to recognised provident fund Rs. 48000.
  13. Employee's contribution to recognised provident fund Rs. 48000.
  14. Interest credited to her R.P.F. A/c @ 10.5 % is Rs. 23100.
  15. Deposited by her in Public Provident Fund Rs. 60000.
  16. Professional Tax paid by her Rs. 2400.

- Q.4 From the following details of house property of Bansilal, you are required to compute his taxable income from house property for the A.Y. 2017-18. (15)

Particulars	House No. 1 (Rs.)	House No. 2 (Rs.)
1. Annual value as per municipal valuation	180000	30000
2. Annual Fair rent	162000	25000
3. Standard Rent	150000	48000
4. Rate of Annual Rent receivable	330000	42000
5. Unrealised rent of P.Y. 2015-16	5500	8000
6. Vacancy period	3 months	2 months
7. Local taxes paid	20000	9000
8. Interest on loan taken by mortgaging House no. 1 (The loan was taken to construct the house no. 2)	60000	-
9. Interest on loan taken by mortgaging House no. 2 for its construction.	-	6000
10. Repair charges, Insurance exp. etc.	50000	14000

OR

- Q.4 Shreyas owns three houses, particulars which are as follows : (15)

Particulars	Satya (Let-out) (Rs.)	Ahinsha (S.O.) (Rs.)	Karuna (S.O.) (Rs.)
1. Municipal valuation	90000	20000	40000
2. Fair rent	96000	26000	36000
3. Rent receivable	10000	-	-
4. Municipal taxes (paid)	18000	10 %	10 % (unpaid)
5. Interest (unpaid) on housing loan (for construction or repairs)	4000	6000	3000
6. Insurance premium on building	2000	1000	2000
7. Date of completion of construction	1-4-2014	31-3-12	31-3-13
8. Interest on loan paid during construction period	-	10000	12000
9. Land revenue	1000	200	300
10. Repayment of housing loan	-	10000	12000

The tenant (who was in possession of Satya upto 28-2-2017) has not paid 10 months rent. The house (Satya) has remained vacant in March, 2017.

Calculate the taxable income of Shreyas under the head income from house property for the A.Y. 2017-18.

[A-30-G] Seat No: _____

No. of printed pages: 03

SARDAR PATEL UNIVERSITY
B. Com. (V - Semester) Examination

2017

Friday, 17th November

2.00 pm - 4.00 pm

UB05CCOM04/13 - Taxation I

કુલ ગુણ : ૬૦

નોંધ: જમણી બાજુ દર્શાવેલ આંકડા પ્રશ્નના ગુણ દર્શાવે છે.

- પ્ર.૧
- (અ) આવકવેરા ધારા મુજબ વ્યાખ્યા આપો. (૦૬)
- (૧) શખ્સ (૨) કરદાતા (૩) આકસ્મિક આવક
- (બ) આવકવેરા ધારા મુજબ વ્યાખ્યા આપો : ખેતીની આવક (૦૬)

અથવા

- પ્ર.૧ આવકવેરા ધારા મુજબ વ્યાખ્યા આપો. (૧૫)
- (૧) કુલ આવક (૨) પાછલું વર્ષ (૩) આકારણી વર્ષ
- (૪) ડિવિડન્ડ (૫) કુલ કરપાત્ર આવક

- પ્ર.૨
- (અ) ટૂંકનોંધ લખો : રહીશ અને સામાન્ય રહીશ (૦૫)
- (બ) નીચે દર્શાવેલ વિગતો ઉપરથી આકારણી વર્ષ ૨૦૧૭-૧૮ માટે શ્રી ભાવેશનો નિવાસનો હોદ્દો નક્કી કરો. (૧૦)

ભારતમાં આવ્યા તારીખ

ભારત બહાર ગયાની તારીખ

૨૦-૪-૨૦૧૨

૧-૭-૨૦૧૩

૧-૪-૨૦૧૪

૧૬-૫-૨૦૧૪

૧૨-૧-૨૦૧૬

૧૩-૩-૨૦૧૭

અથવા

- પ્ર.૨
- (અ) કલમ 80 G હેઠળ દાન અંગે મળવાપાત્ર કપાતોની જોગવાઈઓ વર્ણવો. (૦૭)
- (બ) કલમ 80 C હેઠળ યોજનાઓમાં બચત અંગેની કપાતોની જોગવાઈઓ વર્ણવો. (૦૮)

- પ્ર.૩ શ્રી મનોજ મારવાડી, અમદાવાદની કંપનીમાં મેનેજિંગ ડિરેક્ટર છે. નાણાંકીય વર્ષ ૨૦૧૬-૧૭ની તેમની નીચે આપેલી વિગતો પરથી આકારણી વર્ષ ૨૦૧૭-૧૮ માટે કરપાત્ર પગારની ગણતરી દર્શાવતું પત્રક તૈયાર કરો અને 80 C હેઠળ કપાત નક્કી કરો. (૧૫)

૧. મૂળ પગાર રૂ. ૭૦૦૦૦૦
૨. મોંઘવારી ભથ્થું મૂળ પગારના ૨૦% (નિવૃત્તિના લાભો માટે ધ્યાનમાં લેવાય છે.)
૩. કમિશન માસિક રૂ. ૨૫૦૦ના દરે.
૪. બોનસ રૂ. ૨૦૦૦૦.
૫. મદદનીશ ભથ્થું રૂ. ૨૪૦૦૦.
૬. સિટી કોમ્પેન્સેટરી એલાઉન્સ રૂ. ૨૦૦૦૦.
૭. ઘરભાડા ભથ્થું વાર્ષિક રૂ. ૧૬૮૦૦૦ (જરૂર ચુકવેલ ભાડું માસિક રૂ. ૧૪૦૦૦)
૮. ઘરઘાટીના પગાર અંગે માસિક ચુકવેલ રકમ રૂ. ૨૮૮૦૦.
૯. અગત વપરાશ માટે મફત ગેસ-વીજળીની સવલત અંગે માસિક ચુકવેલ ખર્ચ રૂ. ૧૨૫૦૦.
૧૦. ઓફિસ સમય દરમિયાન અંશતઃ મફત ભોજનની સગવડ (૩૦૦ દિવસ માટે ભોજનદીઠ રૂ. ૨૦૦ લેખે ખર્ચ થયો છે, જે કંપનીએ ભોગવેલ છે.) આ અંગે ભોજનદીઠ રૂ. ૬૦ની ટોકન રકમ પગારમાંથી કાપી લેવામાં આવી છે.
૧૧. માસિક ૧.૪ સીસીના એન્જીનની મોટરકાર, ડ્રાઇવરની સગવડ સાથે આપેલી છે. આ ગાડીનો ઉપયોગ અંશતઃ ધંધા માટે અને અંશતઃ ખાનગી હેતુ માટે થાય છે. આ અંગેના બધા ખર્ચા કર્મચારી ભોગવે છે.

૧૨. માન્ય પ્રોવિડન્ટ ફંડમાં કંપનીનો ફાળો રૂ. ૧૨૬૦૦૦, કર્મચારીએ આ ફંડમાં રૂ. ૮૪૦૦૦ ફાળવ્યા છે.
૧૩. માન્ય પ્રોવિડન્ટ ફંડમાં વાર્ષિક ૧૦.૫ %ના દરે જમા થયેલું વ્યાજ રૂ. ૪૬૨૦૦.
૧૪. કર્મચારીએ ચૂકવેલ વ્યવસાય વેરો રૂ. ૨૦૦ માસિક.
૧૫. તેમના રોકાણો નીચે મુજબ હતા:
- અ) જીવન વીમા પ્રિમિયમ રૂ. ૮૦૦૦૦.
- બ) રાષ્ટ્રીય બચત પત્ર (IX શ્રેણી) રૂ. ૬૦૦૦૦.
- ક) બેંકમાં ત્રણ વર્ષ માટે ફિક્સ ડિપોઝીટ રૂ. ૨૦૦૦૦૦.

અથવા

- પ્ર.૩ નાણાંકીય વર્ષ ૨૦૧૬-૧૭ માટે એક કંપનીની મેનેજિંગ ડિરેક્ટર શ્રીમતિ મારિયાની આવકની નીચે આપેલી વિગતો પરથી (૧૫)
- આ.વ. ૨૦૧૭-૧૮ની કરપાત્ર પગારની ગણતરી દર્શાવતું પત્રક તૈયાર કરો.
૧. મૂળ પગાર રૂ. ૩૬૦૦૦૦.
૨. બોનસ રૂ. ૪૫૦૦૦.
૩. મનોરંજન ભથ્થું રૂ. ૫૦૦૦.
૪. અંગત વપરાશ માટે મફત ગેસ-વીજળીની સવલત અંગે માલિકે ચૂકવેલ ખર્ચ રૂ. ૬૨૫૦.
૫. ઘરઘાટીના પગાર અંગે માલિકે ચૂકવેલ રૂ. ૧૪૪૦૦.
૬. માલિક દ્વારા જેનો નિભાવ થાય છે તેવી શૈક્ષણિક સંસ્થાઓમાં તેમનાં ત્રણ સંતાનોને અંશતઃ મફત શિક્ષણ આપવામાં આવે છે. જે અંગે કંપનીએ ભોગવેલ ખર્ચ રૂ. ૩૬૦૦૦ પૈકી તેણીના પગારમાંથી રૂ. ૧૫૦૦ની રકમ કાપી લેવામાં આવી છે.
૭. ઓફિસ સમય દરમિયાન અંશતઃ મફત ભોજનની સગવડ (૨૬૦ દિવસ માટે ભોજનદીઠ રૂ. ૧૦૦ લેખે ખર્ચ થયો છે.) આ અંગે ભોજનદીઠ રૂ. ૨૦ની ટોકન રકમ પગારમાંથી કાપી લેવામાં આવી છે.
૮. મહાબળેશ્વરમાં મફત હોલિડે હોમની સગવડ અંગે કંપનીએ ભોગવેલ ખર્ચ રૂ. ૩૬૦૦૦.
૯. કંપનીએ ચૂકવેલ રસોઈયા અને ચોકિદારનો પગાર અનુક્રમે રૂ. ૬૬૦૦ અને રૂ. ૧૮૦૦૦.
૧૦. વર્ષ દરમિયાન કંપનીએ આપેલ ક્રેડિટ કાર્ડનો ઉપયોગ કરીને શ્રીમતિ મારિયાએ રૂ. ૨૭૫૦૦ની ખરીદી કરી હતી.
૧૧. કંપનીની માલિકીની મોટરનું શ્રીમતિ મારિયાને ફક્ત રૂ. ૨૨૪૦૦માં વેચાણ કર્યું હતું. આ મોટરની મૂળ કિંમત રૂ. ૨૫૦૦૦૦ હતી અને તેનો કંપનીના કામ માટે ૪ વર્ષ સુધી ઉપયોગ થયો હતો. (આ હેતુ માટે ઘસારો ઘટજી જતી બાકીની રીતે વાર્ષિક ૨૦%ના દરે ગણાશે.)
૧૨. માન્ય પ્રોવિડન્ટ ફંડમાં કંપનીનો ફાળો રૂ. ૪૮૦૦૦.
૧૩. માન્ય પ્રોવિડન્ટ ફંડમાં કર્મચારીનો પોતાનો ફાળો રૂ. ૪૮૦૦૦.
૧૪. માન્ય પ્રોવિડન્ટ ફંડમાં વાર્ષિક ૧૦.૫ % ના દરે જમા થયેલું વ્યાજ રૂ. ૨૩૧૦૦.
૧૫. પબ્લિક પ્રોવિડન્ટ ફંડમાં તેમણે જમા કરાવેલ રકમ રૂ. ૬૦૦૦૦.
૧૬. કર્મચારીએ ચૂકવેલ વ્યવસાય વેરો રૂ. ૨૪૦૦.
- પ્ર.૪ શ્રી બંસીલાલની માલિકીની મકાન મિલકતોને લગતી નીચે આપેલી માહિતી પરથી આકારણી વર્ષ ૨૦૧૭-૧૮ માટે મકાન મિલકતોની કરપાત્ર આવકની ગણતરી કરો. (૧૫)

વિગતો	મકાન નં. ૧ (રૂ.)	મકાન નં. ૨ (રૂ.)
૧. મ્યુનિસિપલ આકારણી મુજબ વાર્ષિક મૂલ્ય	૧૮૦૦૦૦	૩૦૦૦૦
૨. વાર્ષિક વાજબી ભાડું	૧૬૨૦૦૦	૨૫૦૦૦
૩. સ્ટાન્ડર્ડ રેન્ટ	૧૫૦૦૦૦	૪૮૦૦૦
૪. મળવાપાત્ર વાર્ષિક ભાડાનો દર	૩૩૦૦૦૦	૪૨૦૦૦
૫. પાછલા વર્ષ ૨૦૧૫-૧૬નું વસૂલ ન થઈ શકે તેવું ભાડું	૫૫૦૦	૮૦૦૦
૬. મકાન ખાલી રહ્યાનો સમય	૩ માસ	૨ માસ
૭. સ્થાનિક કરવેરા ચૂકવ્યા	૨૦૦૦૦	૬૦૦૦
૮. મકાન નં. ૧ ગીરો મુકીને લીધેલ લોનનું વ્યાજ (આ લોન મકાન નં. ૨ બંધાવવા માટે લીધી હતી.)	૬૦૦૦૦	-
૯. બાંધકામ માટે મકાન નં. ૨ ગીરો મુકીને લીધેલ લોનનું વ્યાજ	-	૬૦૦૦
૧૦. મકાનનાં મરામત ખર્ચ, વીમા વગેરેના ખર્ચા	૫૦૦૦૦	૧૪૦૦૦

અથવા

પ્ર.૪ શ્રેયસ ત્રણ મકાન ઘરાવે છે, જેની માહિતી નીચે મુજબ છે.

(૧૫)

વિગતો	સત્ય (રહેઠાણ માટે ભાડે આપેલ (રૂ.)	અર્હિસા (સ્વ-વપરાશ) (રૂ.)	કરૂણા (સ્વ-વપરાશ) (રૂ.)
૧. મ્યુનિસિપલ આકારણી	૬૦૦૦૦	૨૦૦૦૦	૪૦૦૦૦
૨. વાજબી ભાડું	૬૬૦૦૦	૨૬૦૦૦	૩૬૦૦૦
૩. મળવાપાત્ર ભાડું (માસિક)	૧૦૦૦૦	-	-
૪. મ્યુનિસિપલ કરવેરા (ચૂકવેલ)	૧૮૦૦૦	૧૦ %	૧૦ % (બાકી)
૫. બાંધકામ કે મરામત માટે લીધેલ લોનનું વ્યાજ (ચૂકવવાનું બાકી)	૪૦૦૦	૬૦૦૦	૩૦૦૦
૬. મકાનનું વીમા પ્રિમીયમ	૨૦૦૦	૧૦૦૦	૨૦૦૦
૭. બાંધકામ પુરું થયા તારીખ	૧-૪-૨૦૧૪	૩૧-૩-૧૨	૩૧-૩-૧૩
૮. બાંધકામ સમય દરમિયાન ચૂકવેલ વ્યાજ	-	૧૦૦૦૦	૧૨૦૦૦
૯. જમીન મહેસૂલ	૧૦૦૦	૨૦૦	૩૦૦
૧૦. મકાન મરામત માટે લીધેલી લોનની પરત ચૂકવણી	-	૧૦૦૦૦	૧૨૦૦૦

ચાલુ વર્ષના ૧૦ માસના ભાડાની રકમ 'સત્ય' મકાનના ભાડુઆત પાસેથી મળેલ નથી. 'સત્ય' મકાનના નાદાર ભાડુઆતે તા. ૨૮-૨-૨૦૧૭ના રોજ મકાન ખાલી કરેલ છે. ત્યાર પછી તે મકાન ખાલી રહેલ છે.

આકારણી વર્ષ ૨૦૧૭-૧૮ માટે શ્રેયસની મકાન-મિલ્કતની આવકના મથાળા નીચે કરપાત્ર આવકની ગણતરી કરો.

SARDAR PATEL UNIVERSITY
B.Com. (V - Semester) Examination
Thursday, 16th November, 2017
2.00 pm - 4.00 pm
UB05CCOM04 - Business Taxation - I

Total Marks: 60

Note : (1) Figure to the right indicate full marks of the question .
 (2) Show your calculation clearly

Q-1	Define the following terms under Income Tax Act, 1961: 1.) Agricultural income 2.) Dividend 3.) Assessee OR	[15]
Q-1	Write notes on: 1.) Casual Income 2.) Previous year and Assessment year 3.) Person	[15]
Q-2	Discuss the provisions of Income Tax Act, 1961 regarding the following general deduction (i) 80C (ii) 80G (iii) 80D OR	[15]
Q-2	(A) How does the residential status of an individual influence the incidence under Indian Income Tax Act? (B) State any ten incomes fully exempted from tax.	[10] [05]
Q-3	Compute the salary income of a specified employee, Shivam for the previous year relevant to assessment year 2017-18 from the following data made available: 1.) Basic salary: He joined on 1-7-2012 in the grade 10,000-1000-13,000-2500-28,000, the increment falling due on 1 st July every year. 2.) Dearness allowance Rs.85, 000. 3.) Bonus and commission Rs. 16,000. 4.) Entertainment allowance Rs.500. 5.) House servants salary reimbursed by the employer Rs. 14,400. 6.) Free education facility provided to three children in an institution maintained by the employer; cost borne by the company for providing such education is Rs. 39,000 of which	[15]

	Rs. 1500 is recovered from his salary. 7.) Concessional lunch facility provided during office hours (cost per dish Rs.100 for 290 days is borne by the company, a token amount of Rs.20 per dish deducted from his salary. 8.) A digital camera bought by the company on 15-6-2013 for Rs. 75,000 was provided to him for his personal use and it was ultimately purchased by him on 1-9-2016 for Rs. 22,500. 9.) On 1-4-2016 the company has given him a loan of Rs. 10,00,000 for 15 years period @ 7% interest rate for the purpose of house construction. The rate of interest for similar loan given by SBI is 9.45% p.a. 10.) On 1-7-2016 a residential flat in Mumbai (owned by company) is provided as rent free accommodation. 11.) The company has provided him a motor car (of 1600cc) for his personal as well as company work and the company paid Rs. 84,000 as his maintenance charges including salary of a driver. The car is used for both the purposes. 12.) The employer has made recovery of excess commission paid during the year Rs. 2000. OR	
Q-3	(A) Shri Harshiv is employed with ABC Ltd. On a basic salary of Rs. 15,000 p.m. He is also entitled to Dearness Allowance @50% of basic salary, 50% of which is included in salary as per terms of employment. The company gives him House Rent Allowance of Rs. 6000p.m which was increased to Rs. 7000 p.m with effect from 1-1-2017. He also gets an increment of Rs. 1500p.m in his basic salary with effect from 1-2-2017. Rent paid by him during the previous year 2016-17 is as under: April & May, 2016 --- Nil, as he stayed with his parents June to October, 2016 -Rs. 6000 p.m for an accommodation in Ghaziabad November, 2016 to March 2017 - Rs. 8000p.m for an accommodation in Delhi Compute his gross salary for A.Y 2017-18. (B) The particulars of income of Mr. Nirav for A.Y 2017-18 are given below: 1. He joined the service (in a company at Ahmedabad) from 1-1-2014 in the grade of Rs. 20,000-2000-30000-5000-60000 with two increments. Two additional increments were also sanctioned on 1-1-2016 in appreciation of his special	[07] [08]

- ability.D.A is allowed @ 50% of basic pay.
2. Bonus Rs.36250; Commission Rs. 12000 and an annual entertainment allowance of Rs. 3000 were also paid during the year.
  3. A furnished house was provided to him at a concessional rent, whose estimated fair rental value was Rs. 15000p.m The company has provided in the house furniture, refrigerator etc. at a cost of Rs. 100470. A token rent of Rs.550 p.m was deducted from his salary in respect of this perquisite. Ascertain the value of rent-free furnished house.

Q-4 From the following information about the house property owned by Amit, you are required to compute his taxable income from house property for A.Y 2017-18: [15]

Particulars	House I Rs.	House II Rs.	House III Rs.	House IV Rs.
Municipal value	1,80,000	2,80,000	4,00,000	3,80,000
Standard Rent	1,90,000	2,70,000	3,80,000	4,20,000
Fair Rent	2,30,000	3,00,000	4,20,000	4,00,000
Actual rent receivable (of let out period only)	1,98,000	3,45,000	---	---
Vacancy period	1month	1/2month	---	---
Municipal taxes paid by tenant	5,000	18,000	---	---
Municipal taxes paid by Amit	6,000	12,000	15,000	5,000
Rent collection cost	3,000	4,000	---	---
Repair and maintenance	10,000	15,000	25,000	20,000
Year of completion of construction	2012-13	2009-10	2010-11	2005-06
Capitalized interest(total)	1,00,000	1,50,000	2,00,000	1,50,000
Interest for P.Y 2016- 17 (unpaid)	10,000	25,000	40,000	50,000
Unrealized rent	36,000	---	---	---
Use of house	Let out for residence	Let out for business	Self occupied	Self occupied

Q-4

OR

Shri Rajnikant is the owner of three houses. On the basis of the following information, compute his taxable income from house property for the A.Y 2017-18:

Particulars	House I Rs.	House II Rs.	House III Rs.
Use of house	Let out for residence	Let out for business	For self occupied
Municipal valuation (annual)	36,000	90,000	1,20,000
Fair rent (annual)	40,000	84,000	---
Receivable rent (annual)	36,000	72,000	---
Standard rent (annual)	42,000	---	1,40,000
Municipal taxes (paid)	2,000	4,000	4,000
Interest in loan for construction	10,000	---	35,000
Capitalized interest of pre construction period (total)	10,000	---	40,000
Vacancy period	1 month	---	---
Unrealized rent	4,000	---	---
Unreceived rent (yet to be received)	---	6,000	---
Land revenue	2,450	4,000	2,000
Construction completed on	31-3-13	30-6-16	31-3-01

[15]

— X — X —

[18/49/A-40-G] Seat No: _____

No. of printed pages: 03

SARDAR PATEL UNIVERSITY
B.Com. (V - Semester) Examination
Thursday, 16th November, 2017
2.00 pm - 4.00 pm
UB05CCOM04 - Business Taxation - I

કુલ ગુણ: ૬૦

- નોંધ: ૧) જમણી બાજુના અંક પ્રશ્નના ગુણ દર્શાવે છે.**
૨) જરૂરી ગણતરીઓ સ્પષ્ટ દર્શાવો.

- પ્ર.૧ આવકવેરા અધિનિયમ ૧૯૬૧ હેઠળ નીચેની શરતો વ્યાખ્યાયિત કરો: (૧૫)**
(૧) ખેતીની આવક
(૨) ડિવિડન્ડ
(૩) એસેસી

અથવા

- પ્ર.૧ આના પર નોંધો લખો: (૧૫)**
(૧) આકસ્મિક આવક
(૨) પાછલું વર્ષ અને આકારણી વર્ષ
(૩) વ્યક્તિ

- પ્ર.૨ નીચેના સામાન્ય કપાત: (૧૫)**
(૧) ૮૦ સી
(૨) ૮૦ ડી
(૩) ૮૦ ડી અંગે આવકવેરા ધારો, ૧૯૬૧ની જોગવાઈઓ અંગે ચર્ચા કરો.

અથવા

- પ્ર.૨ (અ) ભારતીય આવકવેરા ધારા હેઠળ વ્યક્તિની રહેઠાણના દરજ્જાની તેના કરભારણમાં કેવી રીતે અસર પડે છે ? (૧૦)**
(બ) કોઈ પણ ૧૦ (દસ) સંપૂર્ણ કરમુક્ત આવકો જણાવો. (૦૫)

- પ્ર.૩ વિશિષ્ટ કર્મચારી શિવમની આવકની ગણતરી આકારણી વર્ષ ૨૦૧૭-૧૮ સંબંધિત નીચે આપેલી માહિતી પરથી કરો. (૧૫)**
(૧) બેઝિક પગાર : તેઓ ૧૦૦૦૦થી ૧૦૦૦-૧૩૦૦૦-૨૫૦૦-૨૮૦૦૦ ગ્રેડમાં ૧-૭-૨૦૧૨ના રોજ જોડાયા હતા, દર વર્ષે ૧લી જુલાઈના રોજ પગાર ઘટી રહ્યો છે.
(૨) મોંઘવારી ભથ્થું રૂ. ૮૫૦૦૦
(૩) બોનસ અને કમિશન રૂ. ૧૬૦૦૦
(૪) મનોરંજન ભથ્થું રૂ. ૫૦૦
(૫) ઘરના નોકરનો પગાર માસિક દ્વારા ચૂકવેલ રૂ. ૧૪૪૦૦
(૬) માસિક દ્વારા જાળવવામાં આવેલી સંસ્થામાં ત્રણ બાળકોને મફત શિક્ષણ સુવિધા પૂરી પાડવામાં આવે છે; આવી શિક્ષણ આપવા માટે કંપની દ્વારા રૂ. ૩૯૦૦૦ ખર્ચવામાં આવ્યા જેમાંથી રૂ. ૧૫૦૦ તેના પગારથી વસૂલ કરવામાં આવે છે.

- (૭) કચેરીના લંચની સુવિધા ઓફિસના કલાકો દરમિયાન પૂરી પાડવામાં આવે છે (૨૯૦ દિવસ માટે કિસ દીઠ રૂ. ૧૦૦ની કિંમત કંપની દ્વારા લેવામાં આવે છે), તેના પગારમાંથી રૂ. ૨૦ની એક ટોકન રકમ કપાત કરવામાં આવે છે.
- (૮) કંપની દ્વારા ૧૫-૬-૨૦૧૩ના રોજ રૂ. ૭૫૦૦૦ને તેમના અંગત ઉપયોગ માટે તેમને પૂરા પાડવામાં આવ્યા હતા અને આખરે તેમને ૧-૯-૨૦૧૬ના રોજ રૂ. ૨૨૫૦૦માં ખરીદવામાં આવ્યા હતા.
- (૯) ૧-૪-૨૦૧૬ના રોજ કંપનીએ ઘર બાંધકામના હેતુસર રૂ. ૧૦૦૦૦૦૦ની ૧૫ વર્ષની મુદ્ત ૭%ના વ્યાજ દર માટે તેને લોન આપી છે. એસબીઆઈ દ્વારા આપવામાં આવેલા સમાન લોન માટે વ્યાજનો દર ૯.૪૫ % છે.
- (૧૦) ૧-૭-૨૦૧૬ના રોજ મુંબઈમાં રહેલાંક ફ્લેટ (કંપનીની માલિકીનો) મફત રહેઠાણ માટે આપવામાં આવેલ છે.
- (૧૧) કંપનીએ તેમની અંગત તેમજ કંપનીના કામ માટે તેમની મોટર કાર (૧૬૦૦ સીસી) પૂરી પાડી છે અને કંપનીએ તેના જાળવણીના ખર્ચ તરીકે રૂ. ૮૭૦૦૦ ચૂકવ્યા છે. ડ્રાઈવરની પગાર સહિત આ કારનો ઉપયોગ બંને હેતુઓ માટે થાય છે.
- (૧૨) વર્ષ દરમિયાન વધારે ચૂકવાયેલા કમિશનની વસૂલાત રૂ. ૨૦૦૦.

અથવા

પ્ર.૩

- (અ) શ્રી હાર્શિવ એ.બી.સી. લિમિટેડ સાથે દર મહિને રૂ. ૧૫૦૦૦ના મૂળભૂત પગાર પર કાર્યરત છે. (૦૭)
તેઓ મૂળભૂત પગારના ૫૦% મોંઘવારી ભથ્થું માટે પણ હકદાર છે, જેમાંથી ૫૦% રોજગારની શરતો મુજબ પગારમાં સમાવેશ થાય છે. કંપનીએ તેમને દર મહિને રૂ. ૬૦૦૦નો ઘર ભાડું ભથ્થું આપે છે, જે ૧-૧-૨૦૧૭થી વધીને દર મહિને રૂ. ૭૦૦૦ થાય છે. તેમનો ૧-૨-૨૦૧૭થી મૂળભૂત પગાર દર મહિને રૂ. ૧૫૦૦નો વધારો કરવામાં આવે છે. પાછલા વર્ષ ૨૦૧૬-૧૭ દરમિયાન તેમના દ્વારા ચૂકવવામાં આવતું ભાડું નીચે મુજબ છે:
એપ્રિલ અને મે, ૨૦૧૬ - શૂન્ય, કારણ કે તે તેના માતા-પિતા સાથે રહ્યા હતા.
જૂનથી ઓક્ટોબર, ૨૦૧૬- ગાઝિયાબાદમાં આવાસ માટે દર મહિને રૂ. ૬૦૦૦
નવેમ્બર, ૨૦૧૬થી માર્ચ ૨૦૧૭- દિલ્હીમાં આવાસ માટે દર મહિને રૂ. ૮૦૦૦
૨૦૧૭-૧૮ના વર્ષ માટે તેમના કુલ પગારની ગણતરી કરો.
- (બ) ૨૦૧૭-૧૮ના વર્ષ માટે શ્રી નિરવની આવકની વિગત નીચે આપેલ છે: (૦૮)
(૧) તે ૧-૧-૨૦૧૪થી રૂ. ૨૦૦૦૦-૨૦૦૦-૩૦૦૦૦-૫૦૦૦-૬૦૦૦૦ના બે ઈન્ક્રિમેન્ટ સાથે સેવામાં (અમદાવાદ ખાતે કંપનીમાં) જોડાયા. તેમની સ્પેશ્યલ ક્ષમતાની પ્રશંસામાં ૧-૧-૨૦૧૬ના બે વધારાના ઈન્ક્રિમેન્ટ્સ મંજૂર કરવામાં આવ્યા હતા. ઘર ભથ્થું મૂળભૂત પગારના ૫૦% માન્ય છે.
(૨) બોનસ રૂ. ૩૬૨૫૦, કમિશન રૂ. ૧૨૦૦૦ અને વાર્ષિક મનોરંજન ભથ્થું રૂ. ૩૦૦૦ વર્ષ દરમિયાન પણ ચૂકવણી કરવામાં આવી હતી.
(૩) એક ફર્નિશ્ડ મકાન તેને રાહત ભાડે આપવામાં આવ્યું હતું, જેની અંદાજિત વ્યાજબી ભાડા કિંમત દર મહિને રૂ. ૧૫૦૦૦ હતી. રૂ. ૧૦૦૪૭૦ના ખર્ચે, કંપનીએ ઘરની ફર્નિચર, રેફ્રિજરેટર વગેરેમાં પ્રદાન કર્યું છે. રૂ. ૫૫૦ની ટોકન ભાડું આ વળતરના સંદર્ભમાં તેના પગારમાંથી કાપવામાં આવ્યું હતું. ભાડામુક્ત ફર્નિશ્ડ (હાઉસની) ઘરની કિંમત શોધો.

પ્ર.૪ અમીતની માલિકીના મકાનની મિલકત વિશેની નીચેની માહિતીથી, તમારે આકારણી વર્ષ ૨૦૧૭-૧૮ (૧૫) માટે મકાનની મિલકતની કરપાત્ર આવકની ગણતરી કરો:

વિગત	મકાન-I	મકાન-II	મકાન-III	મકાન-IV
મ્યુનિસિપલ મૂલ્ય	૧૮૦૦૦૦	૨૮૦૦૦૦	૪૦૦૦૦૦	૩૮૦૦૦૦
સ્ટાન્ડર્ડ ભાડું	૧૬૦૦૦૦	૨૭૦૦૦૦	૩૮૦૦૦૦	૪૨૦૦૦૦
વાજબી ભાડું	૨૩૦૦૦૦	૩૦૦૦૦૦	૪૨૦૦૦૦	૪૦૦૦૦૦
ખરેખર મળવાપાત્ર ભાડું				
(માત્ર ભાડે આપેલ સમયનું)	૧૬૮૦૦૦	૩૪૫૦૦૦	-	-
મકાન ખાલી રહ્યાનો સમય	૧ મહિનો	૧/૨ મહિનો	-	-
ભાડૂત દ્વારા ચૂકવાયેલ મ્યુનિસિપલ કર	૫૦૦૦	૧૮૦૦૦	-	-
અમિત દ્વારા ચૂકવાયેલ મ્યુનિસિપલ ટેક્સ	૬૦૦૦	૧૨૦૦૦	૧૫૦૦૦	૫૦૦૦
ભાડું ઉઘરાવવાનો ખર્ચ	૩૦૦૦	૪૦૦૦	-	-
સમારકામ અને જાળવણી	૧૦૦૦૦	૧૫૦૦૦	૨૫૦૦૦	૨૦૦૦૦
બાંધકામ પૂરું થવાનું વર્ષ	૨૦૧૨-૧૩	૨૦૦૯-૧૦	૨૦૧૦-૧૧	૨૦૦૫-૦૬
મૂડીગત વ્યાજ (કુલ)	૧૦૦૦૦૦	૧૫૦૦૦૦	૨૦૦૦૦૦	૧૫૦૦૦૦
પાછલા વર્ષ માટેના વ્યાજ				
(વણચૂકવાયેલ)	૧૦૦૦૦	૨૫૦૦૦	૪૦૦૦૦	૫૦૦૦૦
અવાસ્તવિક ભાડું	૩૬૦૦૦	-	-	-
ઘરનો ઉપયોગ	રહેઠાણ માટે ભાડે આપેલ	ઘંઘો માટે ભાડે આપેલ	સ્વ વપરાશ માટે	સ્વ વપરાશ માટે

અથવા

પ્ર.૪ શ્રી રજનીકાંત ત્રણ મકાનના માલિક છે. નીચેની માહિતીના આધારે આ.વ. ૨૦૧૭-૧૮ માટે (૧૫) મકાનની મિલકતમાંથી તેની કરપાત્ર આવકની ગણતરી કરો:

વિગત	મકાન-I	મકાન-II	મકાન-III
ઘરનો ઉપયોગ	રહેઠાણ માટે ભાડે આપેલ	ઘંઘો માટે ભાડે આપેલ	સ્વ વપરાશ માટે
મ્યુનિસિપલ મૂલ્યાંકન (વાર્ષિક)	૩૬૦૦૦	૬૦૦૦૦	૧૨૦૦૦૦
વ્યાજબી ભાડું (વાર્ષિક)	૪૦૦૦૦	૮૪૦૦૦	-
મળવાપાત્ર ભાડું (વાર્ષિક)	૩૬૦૦૦	૭૨૦૦૦	-
સ્ટાન્ડર્ડ ભાડું (વાર્ષિક)	૪૨૦૦૦	-	૧૪૦૦૦૦
મ્યુનિસિપલ કર (ચૂકવેલ)	૨૦૦૦	૪૦૦૦	૪૦૦૦
બાંધકામ માટે લોનમાં વ્યાજ	૧૦૦૦૦	-	૩૫૦૦૦
પૂર્વ નિર્માણની અવધિનું મૂડીગત વ્યાજ (કુલ)	૧૦૦૦૦	-	૪૦૦૦૦
મકાન ખાલી રહ્યાનો સમય	૧ મહિનો	-	-
અવાસ્તવિક ભાડું	૪૦૦૦	-	-
ન મળેલું ભાડું (દજી સુધી પ્રાપ્ત કરવામાં આવશે)	-	૬૦૦૦	-
જમીન મહેસુલ	૨૪૫૦	૪૦૦૦	૨૦૦૦
બાંધકામ પૂર્ણ થયું	૩૧-૩-૧૩	૩૦-૬-૧૩	૩૧-૩-૦૧

SEAT No. _____

[A-32]

NO OF PRINTED PAGES-02

SARDAR PATEL UNIVERSITY
B.COM(NC) FIFTH SEM EXAMINATION (2010 Batch)

2017

MONDAY, 20TH-NOVEMBER

02-00 P.M.TO 04-00 P.M.

BUSINESS LAW

UB05CCOM05/14

TOTAL MARKS: 60

NOTE- FIGURES TO THE RIGHT INDICATE FULL MARKS OF THE QUESTIONS.

Q.1 What do you understand about contract? Examine the rules regarding valid offer and acceptance. (15)

OR

Q.1 Discuss in detail:- (15)

A- Legal rules of consideration

B- Consent and free consent

Q.2 Explain in detail essential elements of a valid contract. (15)

OR

Q.2 Critically examine with illustration:- (15)

A- Quasi contract

B- Void agreement

Q.3 When parties to the contract are said to be discharge? Discuss discharge of parties from the contract by operation of law and breach of contract. (15)

OR

Q.3 "Any remedies available for breach of contract?", If yes, write any two of them. (15)

Q.4 Write in detail-What is distinction between contract of indemnity and contract of guarantee? (15)

OR

Q-4 Write short notes :- (15)

A- Rights and duties of bailor

B- Define 'agency' and modes of creation of agency

← X ←

ગુજરાતી તરજુમો

- પ્રશ્ન-૧ કરાર વિષે તમો શું સમજો છો ? વૈધ પ્રસ્તાવ અને સ્વિકારને લગતા નિયમો તપાસો. ૧૫
- અથવા
- પ્રશ્ન-૧ વિસ્તારથી ચર્ચો :- ૧૫
- અ- અવેજના કાનૂની નિયમો
બ- સંમતી અને મુક્ત સંમતી
- પ્રશ્ન-૨ વૈધ કરારના આવશ્યક તત્વો વિસ્તારથી સમજાવો ૧૫
- અથવા
- પ્રશ્ન-૨ ઉદાહરણ સહિત ટીકાત્મક તપાસો :- ૧૫
- અ- અર્ધ કરાર
બ- વ્યર્થ અને વ્યર્થનીય સમજૂતી
- પ્રશ્ન-૩ પક્ષકારો કરારમાંથી મુક્ત થયા છે તેમ ક્યારે કહેવાય ? કરારભંગ અને કાયદાના અમલ દ્વારા પક્ષકારો કરારમાંથી મુક્તિ મેળવે તેની ચર્ચા કરો. ૧૫
- અથવા
- પ્રશ્ન-૩ ‘કરારનો ભંગ માટે કોઈ ઉપાયો મળવાપાત્ર છે ?’ જો હા, તો તે પૈકી કોઈપણ બે લખો. ૧૫
- પ્રશ્ન-૪ ક્ષતિપૂર્તિ અને જામીનગીરીના કરાર વચ્ચે શું તફાવત છે? વિસ્તારથી લખો. ૧૫
- અથવા
- પ્રશ્ન-૪ ટૂંક નોંધ લખો :- ૧૫
- અ - બેઈલીના અધીકારો અને ફરજો
બ- એજન્સીની વ્યાખ્યા અને એજન્સી ઉત્પન્ન કરવાની રીતો

—X—

SEAT No. _____

NO OF PRINTED PAGES-02

[32 & A-29] SARDAR PATEL UNIVERSITY
B.COM(CBCS) FIFTH SEM EXAMINATION

2017

SATURDAY, 18TH-NOVEMBER

02-00 P.M.TO 04-00 P.M.

BUSINESS LAW-1

UB05CCOM05

TOTAL MARKS: 60

NOTE- FIGURES TO THE RIGHT INDICATE FULL MARKS OF THE QUESTIONS.

Q.1 Discuss general provisions regarding offer and acceptance with reference to (15)
revocation of offer.

OR

Q.1 Discuss in detail:- (15)
A- Legal rules for consideration
B- Agreement opposed to public policy

Q.2 "There should be intention of parties to create legal relationship between them. If (15)
there is no such intention it cannot become enforceable by law". Discuss this
statement in the light of essential elements of contract.

OR

Q.2 Explain:- (15)
A- Quasi contract
B- Void agreement

Q.3 "Impossibility of performance is not an excuse from the performance of contract". (15)
Explain.

OR

Q.3 Discuss in detail principles on which damages are awarded on breach of contract. (15)

Q.4 Write any three short notes :- (15)
A- Rights of surety
B- Duties of bailee
C- Agency by necessity
D- Rights of indemnity holder
E- Contract of guarantee
F- Pledge by non owner

(P. T. O.)

— X —

ગુજરાતી તરજુમો

- પ્રશ્ન-૧ પ્રસ્તાવ અને સ્વીકારની સામાન્ય જોગવાઈઓ પ્રસ્તાવના રદીકરણના સંદર્ભમાં ચર્ચો ૧૫
- અથવા
- પ્રશ્ન-૧ વિસ્તારથી ચર્ચો :- ૧૫
- અ- અવેજના કાનૂની નિયમો
- બ- જાહેર નીતિ વિરુદ્ધની સમજૂતી
- પ્રશ્ન-૨ "પક્ષકારોનો ઈરાદો તેઓની વચ્ચે કાનૂની સંબંધ બાંધવાનો હોવો જોઈએ, જો આવો ઈરાદો ન હોય તો તેનો કાયદા દ્વારા અમલ કરાવી શકાય નહીં" આ વિધાનને કરારના આવશ્યક તત્વોના સંદર્ભમાં ચર્ચો. ૧૫
- અથવા
- પ્રશ્ન-૨ સમજાવો :- ૧૫
- અ- અર્થ કરાર
- બ- નિરર્થક સમજૂતી
- પ્રશ્ન-૩ "કરારનું પાલન કરવામાં અશક્ય પાલન ક્ષમ્ય નથી". સમજાવો ૧૫
- અથવા
- પ્રશ્ન-૩ કરારનો ભંગ થતા જે સિદ્ધાંતો ઉપર નુકશાન વળતર આપવામાં આવે છે તે વિસ્તારથી ચર્ચો. ૧૫
- પ્રશ્ન-૪ ગમેતે ત્રણ ટૂંક નોંધ લખો :- ૧૫
- અ- જામીનના અધીકારો
- બ- બેઈલીની ફરજો
- ક- જરૂરીયાતથી એજન્સી
- ડ- ક્ષતિપૂર્તિ ધારણ કરનારના હક્કો.
- ઈ -જામીનગીરીનો કરાર
- ફ- બિન માલિક દ્વારા કબજા ગીરો

— X —

SARDAR PATEL UNIVERSITY
B. Com. (V Semester) (2010 Batch) Examination
Wednesday, 22nd November 2017
2.00 pm – 4.00 pm
UB05CCOM06/15 - Business Finance

Total Marks : 60

- Q.1
 (A) Discuss the Importance of cost of capital. (08)
 (B) Explain the various concept of cost of capital. (07)

OR

- Q.1 Following details are available about 'krishna' (15)

Equity share capital (each share of Rs. 10) Rs. 1000000

11% Pref. share capital (each share of Rs. 100) Rs. 200000

Reserve and surplus Rs. 1800000

15% debenture (each debenture of Rs. 100) 2000000

on equity shares the next years expected rate of dividend is 20%. The growth rate of the earnings of the company is 10%.

The average current market price of Equity Share is Rs. 25. Assume that the cost of retained earnings is 3% Less than the cost of equity capital. The Current market price of pref share and debenture are Rs. 60 and Rs. 69 respectively.

Ascertain the average cost of capital of the company on the basis of the following.

- (1) Book value weights
 (2) Market value weights

- Q.2 Explain the meaning of Working Capital? Narrate the source of Working Capital Finance. (15)

OR

- Q.2 Calculate the operating cycles and working capital requirements from the following figures. (15)

Particulars	1-4-17 Rs.	31-3-18 Rs.
Raw Material	80000	120000
Work in progress	20000	60000
Finished goods	60000	20000
Sundry debtors	40000	40000
Wages and manufacturing Exp.	--	200000
Distribution and other Exp.	--	40000
Purchase of Material	--	400000
Total Sales		1000000

- (1) The company obtains a credit for 60 days from its suppliers.
 (2) All goods were sold for credit.

- Q.3 Write short notes. (15)
 (A) Motives for Holding cash.
 (B) A B C Analysis.
 (C) Credit Policy Variables

OR

Q.3 Make out cash budget for October to December from the following information. (15)

(1) Cash and bank balance on 1-10-2011 - Rs. 10000

(2) Sales actual and budgeted

June Rs.	30000 (Actual)	October Rs.	40000 (Estimated)
July Rs.	32500 (Actual)	November Rs.	41000 (Estimated)
Aug. Rs.	35000 (Actual)	December Rs.	44500 (Estimated)
Sept. Rs.	37500 (Actual)		

(3) Purchases-Actual and budgeted.

June Rs.	18000 (Actual)	October Rs.	24000 (Estimated)
July Rs.	20000 (Actual)	November Rs.	20000 (Estimated)
Aug. Rs.	24000 (Actual)	December Rs.	25000 (Estimated)
Sept. Rs.	22500 (Actual)		

(4) Wages and other Exp-Actual and budgeted.

	Wages	Expenses
August (Actual)	7500	2500
Sept. (Actual)	7500	3000
Oct. (Estimated)	9000	3000
Nov. (Estimated)	9000	4000
Dec. (Estimated)	10000	4000

(5) Advance payment of Income tax Rs. 2500 in November

(6) Purchase of plant of Rs. 5000 in October

(7) Rent payable in advance Rs. 150

(8) 10% of purchases and sales are on cash terms.

(9) Time Lag : Credit Sales - 2 Months
Credit Purchases - 1 Months
Wages - ½ Month
Exp. - ¼ Month

Q.4 Write short notes: (15)

(A) Types of Leverages

(B) Merits and Limitation of Trading on Equity

OR

Q.4 The capital structure of 'SHIVAM' Ltd. as under (15)

Equity share capital (Each Share of Rs. 10) Rs. 200000

10% Debentures Rs. 400000

Sales Rs. 1000000

Variable Expenses Rs. 580000

Fixed Exp (Interest and Tax excluding) Rs. 280000

Tax rate 40%

Give answer :

(1) Calculate earning per share (E.P.S.).

(2) Calculate all three types Leverages.

(3) IF sales Increases by 25% then what will be the % rise on operating profit.

(4) To Increase E.P.S. by 150% How much % increase in sales is required.

[A-22]

Seat No. _____

SARDAR PATEL UNIVERSITY**B. Com. (V Semester) (2010 Batch) Examination****Wednesday, 22nd November 2017****2.00 pm – 4.00 pm****UB05CCOM06/15 - Business Finance****Total Marks : 60**

ચ.૧

- (અ) મૂડી પાવરના મહત્વની ચર્ચા કરો. (૦૮)
 (બ) મૂડી પડતરના વિવિધ ખ્યાલો સમજાવો. (૦૭)

અથવા

- પ્ર.૧ ક્રિશ્ના લી. સંબંધની નીચેની વિગતો મળેલ છે. (૧૫)

ઈક્વીટી શેર મૂડી (દરેક શેર દીઠ રૂા. ૧૦) રૂા. ૧૦૦૦૦૦૦

૧૧% પ્રેફ શેર (દરેક શેર રૂા. ૧૦૦) રૂા. ૨૦૦૦૦૦

અનામત વધારો રૂા. ૧૮૦૦૦૦૦

૧૫% ડિવેન્ચર (દરેક ડિવેન્ચર રૂા. ૧૦૦) ૨૦૦૦૦૦૦

ઈ.શેર પછીના વર્ષના અપેક્ષિત ડિવિડન્ડનો દર ૨૦% છે, કંપનીની કમાણીનો વિકાસ દર ૧૦% છે. ઈક્વીટી શેરનો સરેરાશ ચાલુ બજાર ભાવ રૂા. ૨૫ છે. રાખી મૂકેલ કમાણીથી મૂડી પડતર ઈક્વીટી શેરની મૂડી પડતર કરતા ૩% ઓછી છે. તેમ ધારો. પ્રે. શેર અને ડિવેન્ચરનો ચાલુ બજાર ભાવ અનુક્રમે રૂા. ૬૦ અને રૂા. ૬૮ છે. કંપનીને ૬૦% કરવેરા દર લાગુ પડે છે.

નીચેના આધારે કંપનીની સરેરાશ મૂડી પડતર શોધો.

(૧) ચોપડે મૂલ્યભાર

(૨) બજાર મૂલ્યભાર

- પ્ર.૨ કાર્યશીલ મૂડીનો અર્થ સમજાવો. કાર્યશીલ મૂડીના પ્રાપ્તિ સ્થાનો વર્ણવો. (૧૫)

અથવા

- પ્ર.૨ નીચે આપેલી માહિતી ઉપરથી 'ઓપરેટીંગ સાઈકલ' (કાર્યકારી ચક્ર) તથા કાર્યશીલ મૂડીની જરૂરીયાત નક્કી કરો. (૧૫)

વિગત	૧-૪-૧૭ બાકી રૂા.	૩૧-૩-૧૮ બાકી રૂા.
કાચો માલ	૮૦૦૦૦	૧૨૦૦૦૦
ચાલુ કામ	૨૦૦૦૦	૬૦૦૦૦
તૈયાર માલ	૬૦૦૦૦	૨૦૦૦૦
પ.દેવાદારો	૪૦૦૦૦	૪૦૦૦૦
મજૂરી અને ઉત્પાદન ખર્ચા	--	૨૦૦૦૦૦
વિતરણ અને અન્ય ખર્ચા	--	૪૦૦૦૦
માલ સામગ્રી ખરીદી	--	૪૦૦૦૦૦
કુલ વેચાણ		૧૦૦૦૦૦૦

(૧) કંપનીએ તેના વેપારીઓ પાસેથી ૬૦ દિવસની શાખ મેળવી હતી

(૨) બધો જ માલ ઉધાર વેચવામાં આવેલ હતો.

- પ્ર.૩ ટૂંકનોંધ લખો. (૧૫)

(અ) રોકડ ધારણ કરવાના હેતુઓ

(બ) અ બ ક વર્ગીકરણ

(ક) શાખનીતિના ઘટકો.

અથવા

પ્ર.૩ નીચે આપેલ વિગતો ઉપરથી ઓક્ટોબર થી ડિસેમ્બરનું રોકડ અંદાજપત્ર તૈયાર કરો.

(૧૫)

(૧) રોકડ અને બેંક સીલક તા. ૧-૧૦-૨૦૧૧ - રૂ. ૧૦૦૦૦

(૨) ખરેખર અને અંદાજેલ વેચાણ

જૂન રૂ.	૩૦૦૦૦ (ખરેખર)	ઓક્ટોબર રૂ.	૪૦૦૦૦ (અંદાજેલ)
જુલાઈ રૂ.	૩૨૫૦૦ (ખરેખર)	નવેમ્બર રૂ.	૪૧૦૦૦ (અંદાજેલ)
ઓગસ્ટ રૂ.	૩૫૦૦૦ (ખરેખર)	ડિસેમ્બર રૂ.	૪૪૫૦૦ (અંદાજેલ)
સપ્ટેમ્બર રૂ.	૩૭૫૦૦ (ખરેખર)		

(૩) ખરેખર અને અંદાજેલ ખરીદી

જૂન રૂ.	૧૮૦૦૦ (ખરેખર)	ઓક્ટોબર રૂ.	૨૪૦૦૦ (અંદાજેલ)
જુલાઈ રૂ.	૨૦૦૦૦ (ખરેખર)	નવેમ્બર રૂ.	૨૦૦૦૦ (અંદાજેલ)
ઓગસ્ટ રૂ.	૨૪૦૦૦ (ખરેખર)	ડિસેમ્બર રૂ.	૨૫૦૦૦ (અંદાજેલ)
સપ્ટેમ્બર રૂ.	૨૨૫૦૦ (ખરેખર)		

(૪) મજૂરી અને અન્ય ખર્ચા - ખરેખર અને અંદાજેલ

વિગત	મજૂરી રૂ.	ખર્ચા રૂ.
ઓગસ્ટ (ખરેખર)	૭૫૦૦	૨૫૦૦
સપ્ટેમ્બર (ખરેખર)	૭૫૦૦	૩૦૦૦
ઓક્ટોબર (અંદાજેલ)	૮૦૦૦	૩૦૦૦
નવેમ્બર (અંદાજેલ)	૮૦૦૦	૪૦૦૦
ડિસેમ્બર (અંદાજેલ)	૧૦૦૦૦	૪૦૦૦

(૫) અગાઉથી ભરવાનો વેરો રૂ. ૨૫૦૦ નવેમ્બરમાં

(૬) ચંત્ર રૂ. ૫૦૦૦ ઓક્ટોબરમાં

(૭) રૂ. ૧૫૦ ભાડુ અગાઉથી આપવાનું હોય છે.

(૮) ૧૦% ખરીદી અને વેચાણ રોકડેથી છે.

(૯) સમયગાળો :
 ઉધાર વેચાણ - ૨ માસ
 ઉધાર ખરીદી - ૧ માસ
 મજૂરી - ૧/૨ માસ
 ખર્ચા - ૧/૪ માસ

પ્ર.૪ ટૂંકનોંધ લખો.

(૧૫)

(અ) લીવરેજના પ્રકારો

(બ) ટ્રેડિંગ ઓન ઇક્વિટીના લાભ અને મર્યાદાઓ

અથવા

પ્ર.૪ શીવમ લી. નું મૂડી માળખું નીચે મુજબ છે.

(૧૫)

રૂ. ૧૦નો એક એવા ઇક્વિટી શેર રૂ. ૨૦૦૦૦૦

૧૦% ડિવેન્ચર રૂ. ૪૦૦૦૦૦

વેચાણ રૂ. ૧૦૦૦૦૦૦

ચલીત ખર્ચા રૂ. ૫૮૦૦૦૦

સ્થિર ખર્ચા (વ્યાજને કરવેરા સીવાય) રૂ. ૨૮૦૦૦૦

કરવેરાનો દર ૪૦%

જવાબ આપો :

(૧) શેરદીઠ કમાણી શોધો.

(૨) ત્રણ પ્રકારના લીવરેજની ગણતરી કરો.

(૩) જો વેચાણમાં ૨૫% વધારો થાય તો કામગીરીમાં કેટલા ટકા ફેરફાર થશે.

(૪) જો શેરદીઠ કમાણીમાં ૧૫૦% વધારો કરવો હોય તો, વેચાણમાં કેટલા ટકા વધારો કરવો પડે.

5

SEAT No. _____

No. of Printed Pages : 02

[22 & A-19] Sardar Patel University

BCom : Semester –V

Date: 27/11/2017, Monday

Session: Evening

Time: 2.00 to 4.00 P.M

Subject/Course Title: Tax Procedure and Practice-V

Subject/Course Code: UB05CCOM07

Total Marks: 60

Note : (1) Figure to the right indicate full marks of the question .

(2) Show your calculation clearly

Q-1	A.) Give the brief background of Customs law and explain nature of customs duty. B.) Write note on : “Goods” under Customs Act OR	[10] [05]
Q-1	Write notes on: 1.) Additional Customs Duty 2.) Anti Dumping Duty 3.) Export Duty	[15]
Q-2	Explain in detail Import Procedure. OR	[15]
Q-2	Explain in detail the following: 1.) Provisional Assessment 2.) Procedure after self assessment	[15]
Q-3	What is Baggage? Describe rate of duty and exemption/restrictions on baggage. OR	[15]
Q-3	(A.) Explain various provisions for Export and Import by Post. (B.) Mr. and Mrs. Patel visited Germany as tourist and bought a personal computer for Rs. 60,000 and a laptop computer of Rs.75,000 while returning to India, besides their personal effects valued at Rs.1,30,000. What is the customs duty payable ,if duty on baggage is 30% plus education cesses applicable?	[10] [05]
Q-4	A.) Discuss the purpose for which exports/ imports can be prohibited under the Customs Act.	[10]

C.P.T. 00)

	B.) Write note on: Public/Private bonded warehouse OR	[05]
Q-4	Write notes on: i.) Penalties under Customs Act ii.) Warehousing Period iii.) Storage without warehouse	[15]

—X—

SEAT No. _____

No. of Printed Page: 02

[23 & A-20]

SARDAR PATEL UNIVERSITY

B.COM. (5th Semester) (CBCS) EXAMINATION 2017

27-11-2017 - Monday

2.00 P.M. TO 4.00 P.M.

UB05CCOM08 – Advertising, Sales Promotion & Sales Management – V

Total Marks: 60

Note: Figure to the right indicate full marks of the question.

Q:01 Define Sales management and explain Characteristics and Importance of sales management. 15

OR

Q:01 Write note on: 15
(a) Difference between Sales Management and Marketing Management.
(b) Functions of a Sales Manager.

Q:02 Define recruitment and explain various sources of recruitment of salesman. 15

OR

Q:02 Explain the concept of selection and various methods of selecting salesman. 15

Q:03 Explain the meaning of sales training and what are the various of methods of sales training. 15

OR

Q:03 Write note on: 15
(a) Principles of Training
(b) Contents of a good Training programme.

Q:04 Define the term motivation and explain various tools of motivation to salesman. 15

OR

Q:04 Write note on: 15
(c) Essential features of a sound Remuneration Plan.
(d) Methods of Remuneration.

—X—

C.R.T.O.)

SARDAR PATEL UNIVERSITY
B.COM. (5th Semester) (CBCS) EXAMINATION 2017
27-11-2017 - Monday
2.00 P.M. TO 4.00 P.M.

UB05CCOM08 – Advertising, Sales Promotion & Sales Management – V

Total Marks: 60

નોંધ જમણી બાજુ દર્શાવેલ આકડા પ્રશ્નનાં માર્ક છે.

Q:01 વેચાણ સંચાલન એટલે શું અને તેની લાક્ષણિકતાઓ અને મહત્વ સમજાવો. 15

OR

Q:01 ટુક નોંધ લખો: 15

(a) વેચાણ સંચાલન અને બજાર સંચાલનનો તફાવત

(b) વેચાણ સંચાલકના કાર્યો જણાવો

Q:02 ભરતી એટલે શું તે સમજાવો અને વેચનાર વ્યક્તિની (salesman) ભરતી માટેનાં જુદા જુદા સ્ત્રોત જણાવો. 15

OR

Q:02 સેલ્સમેન ની પસંદગી નો અભિગમ સમજાવી તેની પસંદગીની વિવિધ પદ્ધતિઓ જણાવો. 15

Q:03 વેચાણ સંબંધિત તાલીમ એટલે શું અને તાલીમની વિવિધ પદ્ધતિઓ સમજાવો. 15

OR

Q:03 ટુકનોંધ લખો: 15

(a) તાલીમના સિધ્ધાંતો

(b) આદર્શ તાલીમ કાર્યક્રમનાં દ્રવ્ય (Contents of a good Training programme)

Q:04 અભિપ્રેરણ શબ્દ સમજાવી અને સેલ્સમેનને અભિપ્રેરિત કરવાની વિવિધ સાધનો જણાવો. 15

OR

Q:04 ટુકનોંધ લખો: 15

(a) આદર્શ વેતન માળખાના જરૂરી લક્ષણો જણાવો.

(b) વેતન ચુકવવાની પદ્ધતિઓ.

————— X —————

SARDAR PATEL UNIVERSITY
B. Com. (V Semester) Examination
Wednesday, 22nd November 2017
2.00 pm – 4.00 pm
UB05CCOM10 - Financial Management

Total Marks : 60

Note : Figures to the right indicate marks.

- Q.1 (a) Discuss the scope of Financial Management. (08)
 (b) Explain the importance of Financial Management. (07)

OR

- Q.1 What is Financial Management? Explain its Managerial Functions and Routine Functions. (15)

- Q.2 (a) What is Financial Planning? Discuss the factors affecting financial planning. (10)
 (b) Write note on: Theories of Capitalisation. (05)

OR

- Q.2 What is Under-Capitalisation? Discuss its causes, effects and remedies. (15)

- Q.3 Explain the following sources as a long term source of finance: (15)
 (a) Preference Share (b) Debenture

OR

- Q.3 Explain the following sources of finance : (15)
 (a) Public Deposits (b) Commercial Bank (c) Foreign Capital

- Q.4 (a) What do you understand by Capital Budgeting? Describe the steps in the process of capital budgeting. (10)
 (b) Write note on : Capital Rationing (05)

OR

- Q.4 Following detail relate to shreyan Limited for a current capital investment proposal developed by the finance department of the company. (15)

Initial Capital Investment	:	Rs. 263000
Life of the project	:	4 years
Estimated Scrap Value	:	Rs. 23000

Operating cashflow data:

Year	1	2	3	4
Sales (Rs.)	180000	240000	260000	246000
Cash Manufacturing Exp. (Rs.)	90000	104000	114000	102000
Cash Administrative Exp. (Rs.)	30000	36000	36000	39000

The tax rate is 40%. The company's required rate of return is 10% and it provides depreciation under straight line method.

Evaluate the proposal using the following methods:

- (a) Pay-back period (c) Net Present Value (at 10% rate of discount)
 (b) Average Rate of Return (d) Profitability Index (at 10% rate of discount)

The discounting factors @ 10% are as follows:

0.909, 0.826, 0.751 and 0.683

ગુજરાતી તરજૂમો

કુલ ગુણ - ૬૦

નોંધ : જમણી બાજુના આંક પ્રશ્નના ગુણ દર્શાવે છે.

- પ્ર.૧ (અ) નાણાંકીય સંચાલનના કાર્યક્ષેત્રની ચર્ચા કરો. (૦૮)
(બ) નાણાંકીય સંચાલનનું મહત્વ સમજાવો. (૦૭)

અથવા

- પ્ર.૧ નાણાંકીય સંચાલન એટલે શું? તેના સંચાલકીય કાર્યો અને રૂઢિગત કાર્યો સમજાવો. (૧૫)

- પ્ર.૨ (અ) નાણાંકીય આયોજન એટલે શું? નાણાંકીય આયોજનને અસર કરતાં પરિબલોની ચર્ચા કરો. (૧૦)
(બ) ટૂંકનોંધ લખો : મૂડીકરણના સિદ્ધાંતો (૦૫)

અથવા

- પ્ર.૨ અલ્પ-મૂડીકરણ એટલે શું? તેના કારણો, અસરો અને ઉપાયોની ચર્ચા કરો. (૧૫)

- પ્ર.૩ લાંબા ગાળાના નાણાં પ્રાપ્તિના સાધન તરીકે નીચેના સ્ત્રોતોને સમજાવો. (૧૫)
(અ) પ્રેફરન્સ શેર (બ) ડિબેનચર

અથવા

- પ્ર.૩ નાણાં પ્રાપ્તિના નીચેના સ્ત્રોતો સમજાવો. (૧૫)
(અ) જાહેર થાપણો (બ) વ્યાપારી બેંકો (ક) વિદેશી મૂડી

- પ્ર.૪ (અ) મૂડી અંદાજપત્ર એટલે શું? મૂડી અંદાજપત્રની પ્રક્રિયાના તબક્કાઓનું વર્ણન કરો. (૧૦)
(બ) ટૂંકનોંધ લખો : મૂડીની માપબંધી (૦૫)

અથવા

- પ્ર.૪ શ્રેયાન લિમિટેડના નાણાંકીય વિભાગ દ્વારા વિકસાવેલ પ્રવર્તમાન મૂડી રોકાણ દરખાસ્ત માહિતી નીચે મુજબ છે :

મૂડી રોકાણની રકમ	:	રૂા. ૨૬૩૦૦૦
યોજનાનું આયુષ્ય	:	૪ વર્ષ
અદાજીત ભંગાર કિંમત	:	રૂા. ૨૩૦૦૦

ઉદ્ભવતા રોકડ પ્રવાહ અંગેની વિગતો :

વર્ષ	૧	૨	૩	૪
વેચાણ (રૂા.)	૧૮૦૦૦૦	૨૪૦૦૦૦	૨૬૦૦૦૦	૨૪૬૦૦૦
રોકડ ઉત્પાદન ખર્ચ (રૂા.)	૮૦૦૦૦	૧૦૪૦૦૦	૧૧૪૦૦૦	૧૦૨૦૦૦
રોકડ વહીવટી ખર્ચ (રૂા.)	૩૦૦૦૦	૩૬૦૦૦	૩૬૦૦૦	૩૮૦૦૦

કરવેરાનો દર ૪૦%, કંપનીનો અપેક્ષિત વળતરનો દર ૧૦% છે, અને ઘસારા માટે કંપની સીધી લીટીની પદ્ધતિ અપનાવે છે.

નીચેની પદ્ધતિઓનો ઉપયોગ કરી દરખાસ્તનું મૂલ્યાંકન કરો.

- (અ) રોકાણ પરત મુદત (ક) ચોખ્ખું વર્તમાન મૂલ્ય (૧૦% વટાવના દરે)
(બ) સરેરાશ વળતરનો દર (ડ) નફાકારકતાનો આંક (૧૦% વટાવના દરે)

૧૦% ના દરે વટાવ અવયવ નીચે મુજબ છે :

૦.૮૦૯, ૦.૮૨૬, ૦.૭૫૧ અને ૦.૬૮૩

SARDAR PATEL UNIVERSITY
B. Com. (V - Semester) Examination, 2017

Friday, 17th November

2.00 pm - 4.00 pm

UB05ECOM01/13 - Advanced Accounting & Auditing IX

કુલ ગુણ : ૬૦

નોંધ: જમણી બાજુ દર્શાવેલ આંકડા પ્રશ્નના ગુણ દર્શાવે છે.

પ્ર.૧ એક કંપની ત્રણ પ્રકારની પેદાશોનું અલગથી ઉત્પાદન કરે છે. તે અંગેની માહિતી નીચે પ્રમાણે છે. (૧૫)

વિગત	A	B	C
ઉત્પાદન (એકમો)	૪૦૦૦	૨૦૦૦	૫૦૦૦
માલસામગ્રી	૧૮	૨૬	૩૦
મજૂરી	૦૭	૦૬	૧૦
ચલીત શીરોપરી ખર્ચા	૦૨	૦૩	૦૩
સ્થિર શીરોપરી ખર્ચા	૦૫	૦૮	૦૬
	૩૨	૪૬	૫૨
વેચાણ કિંમત	૪૦	૬૦	૬૧

સંચાલકો આપેલી ત્રણ પેદાશમાંથી કોઈપણ એક બંધ કરવા માગે છે. ચાલુ કરવાથી બાકીની બે પેદાશમાં ૫૦% વધારો થશે. તો A, B અને C પેદાશ પૈકી સંચાલકોએ કઈ પેદાશનું ઉત્પાદન બંધ કરવું જોઈએ ? જરૂરી ગણતરી કારણ સહિત દર્શાવો.

અથવા

પ્ર.૧ (અ) શીવમ લી. ની પેદાશ A અને Bની માહિતી નીચે પ્રમાણે આપવામાં આવેલી છે. બન્ને પેદાશના ઉત્પાદનમાં માલસામગ્રી વાપરવામાં આવે છે. (૧૦)

વિગત	A એકમદીઠ (રૂ.)	B એકમદીઠ (રૂ.)
વેચાણ કિંમત	૧૦૦	૧૬૦
પ્રત્યક્ષ માલસામગ્રી (રૂ. ૭.૫૦ કિલો દીઠ)	૩૦	૬૦
પ્રત્યક્ષ મજૂરી (કલાક દીઠ રૂ. ૫.૦૦ રૂ.)	૨૦	૩૬
ચલીત શીરોપરી ખર્ચા	૧૦	૧૬

કુલ સ્થિર શીરોપરી ખર્ચ રૂ. ૭૫૦૦૦

ધારો કે, કાચી માલસામગ્રી ચાવીરૂપ પરિબળ હોય અને ૪૦૦૦૦ કિલોગ્રામ માલસામગ્રી કંપની પાસે હોય તથા મહત્તમ ૮૦૦૦ એકમો બન્ને પેદાશના વેચાણ માટે હોય તો મહત્તમ નફો મેળવવા માટે કેટલા એકમોનું ઉત્પાદન કરવું પડશે.

(બ) ટૂંકનોંધ લખો : ચાવીરૂપ પરિબળ (૦૫)

પ્ર.૨ રાજ લી. ની સ્થાપિત ઉત્પાદનશક્તિ એક વર્ષ ૧૦૦૦૦૦ એકમોનું ઉત્પાદન કરવાની છે. અને હાલ તે ૭૦% શક્તિએ કામ કરે છે. હાલની ભાવ સપાટીએ જુદી જુદી સપાટીએ પડતર નીચે મુજબ છે. (૧૫)

ઉત્પાદન શક્તિ (વપરાશ) (ટકા)	એકમદીઠ પડતર (રૂ.)
૭૦ %	૬૭
૮૦ %	૬૨
૯૦ %	૮૭
૧૦૦ %	૮૨

કંપનીને પરદેશમાંથી જુદા જુદા સ્થળેથી ત્રણ ઓફર નીચે મુજબ મળી છે :

દરખાસ્ત A	૫૦૦૦ એકમો રૂ. ૫૫ એકમદીઠ ભાવે
દરખાસ્ત B	૧૦૦૦૦ એકમો રૂ. ૫૨ એકમદીઠ ભાવે
દરખાસ્ત C	૧૦૦૦૦ એકમો રૂ. ૫૧ એકમદીઠ ભાવે

કંપનીને સલાહ આપો કે ઉપરનો કયો ઓર્ડર કે બધા નિકાશ ઓર્ડર સ્વીકારવા જોઈએ કે નહીં.

અથવા

પ્ર.૨ એક વસ્તુ બનાવવાનો ખર્ચ નીચે મુજબ છે. ઉત્પાદન ૧૦૦૦૦૦ એકમોનું થાય છે. (૧૫)

વિગત	એકમદીઠ પડતર (રૂ.)
પ્રત્યક્ષ માલસામાન ખર્ચ	
બહારથી ખરીદેલ છૂટા ભાગો	૨૦.૦૦
અન્ય માલ સામાન	૪.૦૦
પ્રત્યક્ષ મજૂરી ખર્ચ	૬.૦૦
ચલીત પરોક્ષ ખર્ચ	૪.૦૦
સ્થિર પરોક્ષ ખર્ચ (કુલ રૂ. ૪૦૦૦૦૦૦)	૪૦.૦૦
કુલ પડતર	૭૪.૦૦

કંપની તેની કુલ શક્તિના ૮૦% શક્તિએ ઉત્પાદન કરે છે. વધારાની ૨૦% શક્તિ ભવિષ્યમાં તે બીજે કશે ઉપયોગ કરી શકે તેમ નથી એટલે તે ઉપરની વસ્તુનો એક છૂટો ભાગ બહારથી ખરીદે છે. તે બનાવવાનો વિચાર કરે છે. આ અંગે તે નીચે મુજબ ખર્ચ અંદાજે છે.

પ્રત્યક્ષ માલ સામાન	રૂ. ૪.૦૦
પ્રત્યક્ષ મજૂરી	રૂ. ૭.૦૦
ચલીત ઉત્પાદન ખર્ચ	રૂ. ૩.૦૦
સ્થિર ખર્ચ (રૂ. ૪૦૦૦૦૦૦ના ૨૦%)	રૂ. ૮.૦૦
	રૂ. ૨૨.૦૦

કંપનીએ આ ભાગ કારખાનામાં બનાવવો જોઈએ કે ખરીદવો જોઈએ ?

પ્ર.૩ ભંડોળ પ્રવાહ પત્રક એટલે શું ? તેના મહત્વ અને ઉપયોગિતાઓની ચર્ચા કરો. (૧૫)

અથવા

પ્ર.૩ કિષ્ના લી. ના નીચે આપેલા પાકા સરવૈયા અને અન્ય વિગતો ઉપરથી નીચેના પત્રકો તૈયાર કરો. (૧૫)

- ૧) કાર્યશીલ મૂડીમાં ફેરફાર દર્શાવતું પત્રક
- ૨) ભંડોળની પ્રાપ્તિ અને ઉપયોગનું પત્રક

પાકા સરવૈયા

દેવાં	૩૧-૩-૦૬	૩૧-૩-૦૭	મિલકતો	૩૧-૩-૦૬	૩૧-૩-૦૭
શેરમૂડી	૪૫૦૦૦૦	૪૫૦૦૦૦	સાંચા ચંત્રો	૪૦૦૦૦૦	૩૨૦૦૦૦
સામાન્ય અનામત	૩૦૦૦૦૦	૩૧૦૦૦૦	રોકાણો	૫૦૦૦૦	૬૦૦૦૦
નફા નુકશાન ખાતું	૩૦૦૦૦	૩૫૦૦૦	સ્ટોક	૨૦૦૦૦૦	૧૮૫૦૦૦
મૂડી અનામત	૨૬૦૦૦	૩૩૦૦૦	લેણી હૂંડી	૪૦૦૦૦	૧૫૦૦૦
કિબેન્ચર	-	૨૭૦૦૦૦	દેવાદારો	૨૦૦૦૦૦	૪૫૫૦૦૦
લેણદારો	૬૦૦૦૦	૭૫૦૦૦	બેંક સિલક	૧૫૬૦૦૦	૧૬૭૦૦૦
દેવી હૂંડી	૭૮૦૦૦	૫૬૦૦૦			
કરવેરા જોગવાઈ	૭૫૦૦૦	૧૦૦૦૦			
	૧૦૪૬૦૦૦	૧૨૪૨૦૦૦		૧૦૪૬૦૦૦	૧૨૪૨૦૦૦

અન્ય માહિતી :

૧. વર્ષ દરમિયાન રૂ. ૮૦૦૦ની કિંમતના રોકાણો રૂ. ૮૫૦૦ની કિંમતે વેચ્યા અને રૂ. ૧૮૦૦૦ના રોકાણો નવા ખરીદ્યા હતા.
૨. વર્ષનો ચોખ્ખો નફો રૂ. ૬૨૦૦૦ છે, જે સાંચા ચંત્રો પર ૭૦૦૦૦નો ઘસારો અને ૧૦૦૦૦ કરવેરાની જોગવાઈ કર્યા પછીનો છે.
૩. વર્ષ દરમિયાન સાંચા ચંત્રો રૂ. ૧૦૦૦૦ની કિંમતે વેચી દીધા જેના રૂ. ૧૨૦૦૦ ઉપજ્યા હતા અને તેનો નફો નફા-નુકશાન ખાતે જમા કરવામાં આવ્યો છે.
૪. વર્ષ દરમિયાન રૂ. ૪૦૦૦૦ કિલિડન્ડ ચૂકવાયું હતું.

પ્ર.૪

- (અ) રોકડ પ્રવાહ પત્રક તથા ભંડોળ પ્રવાહ પત્રક વચ્ચેનો તફાવત.
- (બ) ભંડોળ પ્રવાહ પત્રકની ઉપયોગિતા સમજાવો.

(૦૮)

(૦૭)

અથવા

- પ્ર.૪ શીયમ લી. ના તા. ૩૧ માર્ચ ૨૦૧૫ અને ૩૧ માર્ચ ૨૦૧૬ના રોજના પાકા સરવૈયા નીચે મુજબ હતા.

(૧૫)

દેવાં	૩૧-૩-૧૫	૩૧-૩-૧૬	મિલ્કતો	૩૧-૩-૧૫	૩૧-૩-૧૬
શેરમૂડી	૨૦૦૦૦૦	૨૫૦૦૦૦	જમીન મકાન	૨૦૦૦૦૦	૧૯૦૦૦૦
સામાન્ય અનામત	૫૦૦૦૦	૬૦૦૦૦	ચંત્રો	૧૫૦૦૦૦	૧૬૯૦૦૦
નફા નુકશાન ખાતું	૩૦૫૦૦	૩૦૬૦૦	સ્ટોક	૧૦૦૦૦૦	૭૪૦૦૦
બેંક લોન	૭૦૦૦૦	-	દેવાદારો	૮૦૦૦૦	૬૪૨૦૦
લેણદારો	૧૫૦૦૦૦	૧૩૫૨૦૦	રોકડ	૫૦૦	૬૦૦
કરવેરાની જોગવાઈ	૩૦૦૦૦	૩૫૦૦૦	બેંક સિલક	-	૮૦૦૦
			પાઘડી	-	૫૦૦૦
	૫૩૦૫૦૦	૫૧૦૮૦૦		૫૩૦૫૦૦	૫૧૦૮૦૦

વધારાની માહિતી :

તા. ૩૧-૩-૨૦૧૬ના રોજ પૂરા થતા વર્ષ દરમિયાન કંપનીએ :

૧. રૂ. ૨૩૦૦૦ કિલિડન્ડ ચૂકવ્યું હતું.
૨. એક અન્ય કંપનીની મિલ્કતો ખરીદી હતી જે સામે રૂ. ૫૦૦૦૦ના શેર આપ્યા હતા. નીચેની મિલ્કતો ખરીદી હતી :
સ્ટોક - ૨૦૦૦૦
ચંત્રો - ૨૫૦૦૦
૩. રૂ. ૮૦૦૦ના નવા ચંત્રો ખરીદ્યા હતા.
૪. ચંત્રો પર રૂ. ૧૨૦૦૦ ઘસારો માંડી વાળવામાં આવ્યો હતો, જ્યારે જમીન મકાન પર ૧૦૦૦૦ ઘસારો માંડી વાળવામાં આવ્યો હતો.
૫. વર્ષ દરમિયાન રૂ. ૩૩૦૦૦ કરવેરાની જોગવાઈ કરવામાં આવી હતી.
૬. ચંત્રના વેચાણનું નુકશાન રૂ. ૨૦૦ સામાન્ય અનામત ખાતે માંડી વાળવામાં આવ્યું હતું.

[52/53/A-31/A-32-E] Seat No: _____

No. of printed pages: 03

SARDAR PATEL UNIVERSITY
B. Com. (V - Semester) Examination

2017

Friday, 17th November

2.00 pm - 4.00 pm

UB05ECOM01/13 - Advanced Accounting & Auditing IX

Total Marks : 60

Note: Figures to the right indicate full marks of the question.

- Q.1 A Company is producing three types of separate product. Following is the information. (15)

Particulars	A	B	C
Production (units)	4000	2000	5000
Materials	18	26	30
Wages	07	09	10
Variable overheads expenses	02	03	03
Fixed overheads expenses	05	08	09
	32	46	52
Selling price	40	60	61

Management wants to shut down any of the product. By doing this production of another two products will be increased by 50%. Which product should be dropped from A, B and C by the management ?

Show your working with proper statements. Give reason for your answer.

OR

- Q.1 (A) The details relating to product A and B of SHIVAM Ltd. are given below. Identical material is used in production of both the products. (10)

Particulars	A per unit (Rs.)	B per unit (Rs.)
Selling price	100	160
Direct material (Rs. 7.50 per kg)	30	60
Direct Labour (Rs. 5 per hour)	20	36
Variable overhead	10	16

Total fixed overhead Rs. 75000

Assuming that raw material is the key factor and only 40000 kg materials are available and maximum of 8000 units of both can be sold. What should be the production of each of them, so that maximum profit can be obtained ?

- (B) Write short note : Key Factor. (05)

- Q.2 "RAJ" Ltd. having an installed capacity of 100000 units of a product is currently operating at 70% utilisation. At current levels of input prices unit costs work out as follows: (15)

Capacity utilization	Units costs (Rs.)
70 %	97
80 %	92
90 %	87
100 %	82

The company has received three foreign offers from different source as under:

Source A 5000 units at Rs. 55 per unit
Source B 10000 units at Rs. 52 per unit
Source C 10000 units at Rs. 51 per unit

Advise the company as to whether any or all the export orders should be accepted or not.

OR

Q.2 The cost of manufacturing a part is given below on the basis of production of 100000 units. (15)

Particulars	Cost per unit (Rs.)
<u>Direct Material cost</u>	
Part purchased from outside	20.00
Other material	4.00
Direct wages	6.00
Variable overhead	4.00
Fixed overhead	
(Total Rs. 4000000)	40.00
Total Cost Rs.	74.00

The company is operating at 80 percent capacity and it will not be making any other use of balance of 20% capacity in future. Hence it contemplates to manufacture a part of the above product which it purchases from outside the estimated cost of the part is as under:

Direct material	Rs. 4.00
Direct wages	Rs. 7.00
Variable overhead	Rs. 3.00
Fixed costs (20% of Rs. 4000000)	Rs. 8.00
	Rs. 22.00

Should the company make the part or buy it from outside ?

Q.3 What is "Fund Flow Statement"? Explain its importance and uses. (15)

OR

Q.3 Prepare statements showing details from the Balance sheets and other details given below of the Krishna Ltd. (15)

- 1) Changes in working capital
- 2) Sources and Application of funds

Balance Sheet

Liabilities	31-3-06	31-3-07	Assets	31-3-06	31-3-07
Share capital	450000	450000	Plant Machinery	400000	320000
General reserve	300000	310000	Investment	50000	60000
Profit & Loss a/c	30000	35000	Stock	200000	195000
Capital reserve	26000	33000	Bills receivable	40000	15000
Debentures	-	270000	Debtors	200000	455000
Creditors	90000	75000	Bank balance	159000	197000
Bills payable	78000	59000			
Provision for taxation	75000	10000			
	1049000	1242000		1049000	1242000

Other details:

1. During the year investment worth Rs. 8000 were sold at price of Rs. 8500 and new investments worth Rs. 18000 were purchased.
2. Net profit of the year was Rs. 62000 after debiting the depreciation of Rs. 70000 on plant and machinery and Rs. 10000 provision for taxation.
3. During the year plant and machinery worth Rs. 10000 were sold at a price of Rs. 12000 and the profit on the same was credited to Profit and Loss a/c.
4. During the year Rs. 40000 were paid as dividend.

Q.4

- (A) Difference between Cash Flow Statement and Fund Flow Statement. (07)
- (B) Explain the utility of Cash Flow Statement. (08)

OR

- Q.4 Following are the summarized balance sheet of "SHIVAM" Ltd. as on 31-3-2015 (15) and 31-3-2016.

Liabilities	2015	2016	Assets	2015	2016
Share capital	200000	250000	Land & building	200000	190000
General reserve	50000	60000	Machinery	150000	169000
Profit & Loss a/c	30500	30600	Stock	100000	74000
Bank Loan	70000	-	Debtors	80000	64200
Creditors	150000	135200	Cash	500	600
Provision for taxation	30000	35000	Bank balance	-	8000
			Goodwill	-	5000
	530500	510800		530500	510800

Additional information:

1. During the year ended 31 March 2016, dividend of Rs. 23000 was paid.
2. The following assets of another company were purchased for a consideration of Rs. 50000 paid for shares.
Following assets were purchased :
Stock - 20000
Machinery - 25000
3. Machinery was purchased for Rs. 8000.
4. Depreciation written off
Machinery - Rs. 12000
Land & Building - Rs. 10000
5. Provision was made for Income tax Rs. 33000 during the year.
6. The loss on sale of Machinery Rs. 200 was transferred to General reserve.

SARDAR PATEL UNIVERSITY
B. Com. (V Semester) Examination
Thursday, 23rd November 2017
2.00 pm – 4.00 pm
UB05ECOM01 - Corporate Audit

Total Marks : 60

- Q.1 Narrate the duties of an Auditor ? (15)
 (1) Bonus Share
 (2) Shares Issued at a premium

OR

- Q.1 Narrate the duties of an Auditor ? (15)
 (1) Dividend and Interim dividend
 (2) Shares issued at a discount

- Q.2
 (A) Explain the guiding principles in Computing Divisible Profit. (08)
 (B) The details of Profit / Loss of a company for three years are given below : (07)

Year	Profit or Loss	Depreciation	Dep. required	Profit or Loss
	Before depreciation	Provided	by Law	after Deprecation
2007	- 30000	- 3000	- 24000	- 33000
2008	- 15000	- 3000	- 20000	- 18000
2009	+ 70000	- 10000	- 22000	+ 60000

Ascertain the profit available for dividend during the year.

OR

- Q.2
 (A) Explain the basic Elements of the Auditors report. (08)
 (B) Difference between clean report and Qualified report. (07)

- Q.3
 (A) Explain the meaning of vouching ? Explain its importance. (08)
 (B) What points will you consider while vouching ? (07)

OR

- Q.3 How will you vouch the following :
 (A) Credit sales and collections from debtors. (08)
 (B) Credit purchases and Amount paid to creditor. (07)

- Q.4 How will you verify the following ? (15)
 (A) Goodwill (B) Land and building (C) Closing Stock

OR

- Q.4 How will you verify the following : (15)
 (A) Investment (B) Bank balance (C) Plants and Machinery

[A-18] Seat No. _____

SARDAR PATEL UNIVERSITY
B. Com. (V Semester) Examination
Thursday, 23rd November 2017
2.00 pm – 4.00 pm
UB05ECOM01 - Corporate Audit

Total Marks : 60

પ્ર.૧ નીચેના અંગે ઓડિટરની ફરજો જણાવો.

(૧૫)

(૧) બોનસ શેર

(૨) શેર પ્રીમયમથી બહાર પાડવા

અથવા

પ્ર.૧ નીચેના અંગે ઓડિટરની ફરજો જણાવો.

(૧૫)

(૧) કિવિડન્ડ અને વચગાળાનું કિવિડન્ડ

(૨) શેર વટાવથી બહાર પાડવા

પ્ર.૨

(અ) વહેંચણી પાત્ર નફાની ગણતરી માટેના માર્ગદર્શક સિદ્ધાંતો સમજાવો.

(૦૮)

(બ) કંપનીના હિસાબો છેલ્લા ત્રણ વર્ષની નીચેની પરિસ્થિતિ દર્શાવે છે.

(૦૭)

વર્ષ	ઘસારા પહેલાનો નફો કે નુકશાન	ઘસારાની જોગવાઈ	કલમ ૨૦૫ મુજબ જરૂરી ઘસારો	ઘસારા પેઢીનો નફો કે નુકશાન
૨૦૦૭	- ૩૦૦૦૦	- ૩૦૦૦	- ૨૪૦૦૦	- ૩૩૦૦૦
૨૦૦૮	- ૧૫૦૦૦	- ૩૦૦૦	- ૨૦૦૦૦	- ૧૮૦૦૦
૨૦૦૯	+ ૭૦૦૦૦	- ૧૦૦૦૦	- ૨૨૦૦૦	+ ૬૦૦૦૦

કંપની ૨૦૦૯ના વર્ષ દરમિયાન કેટલો નફો શેર હોલ્ડરને કિવિડન્ડ તરીકે વહેંચશે.

અથવા

પ્ર.૨

(અ) ઓડિટ અહેવાલના લક્ષણો સમજાવો.

(૦૮)

(બ) ચોખ્ખો અહેવાલ અને ખામીવાળા અહેવાલ વચ્ચેનો તફાવત

(૦૭)

પ્ર.૩

(અ) વાઉચીંગનો અર્થ સમજાવો. તેનું મહત્વ સમજાવો.

(૦૮)

(બ) વાઉચીંગ કરતી વખતે ઓડિટરે ધ્યાનમાં રાખવાના મુદ્દાઓ જણાવો.

(૦૭)

અથવા

પ્ર.૩ નીચેની બાબતોનું વાઉચીંગ કેવી રીતે કરશો.

(અ) ઉધાર વેચાણ અને દેવાદારો પાસેથી મળ્યા

(૦૮)

(બ) ઉધાર ખરીદી અને લેણદારોને ચૂકવ્યા

(૦૭)

પ્ર.૪ નીચેનાની ચકાસણી કેવી રીતે કરશો.

(૧૫)

(અ) પાઘડી

(બ) જમીન મકાન

(ક) છેવટનો સ્ટોક

અથવા

પ્ર.૪ નીચેનાની ચકાસણી કેવી રીતે કરશો.

(૧૫)

(અ) રોકાણો

(બ) બેંક સીલક

(ક) પ્લાન્ટ અને ચંત્રો

[A-28-૫૫૦.]

SARDAR PATEL UNIVERSITY

B.Com Vth Semester (2010)

2017

Saturday, 18th November

02:00 P.M. to 04:00 P.M.

Advanced Corporate Accounting -UB05ECOM02/18

Maximum Marks: 60

Note: Figure in bracket indicates marks of question.

પ્ર-૧ કંપનીના નાણાકીય નિવેદનો રજૂઆતમાં આધુનિક વલણો શું છે?

[૧૫]

અથવા

પ્ર-૧ કંપનીના વાર્ષિક અહેવાલના સમાવિષ્ટો પર પ્રકાશ ફેંકો.

[૧૫]

પ્ર-૨ કંપનીના હિસાબોમાંથી તારવેલી વિગતો વર્ષ ૨૦૧૬-૨૦૧૭ ની નીચે મુજબ છે:

[૧૫]

વેચાણ	૨૫,૮૭,૫૦૦	તૈયારમાલનો સ્ટોક :	
		- શરૂઆતનો	
		- આખરનો	૧,૮૦,૦૦૦
			૨,૨૫,૦૦૦
પ્લાન્ટ અને યંત્રો (ચોખ્ખા)	૧૨,૧૫,૦૦૦	કાચામાલની ખરીદી	૭,૦૩,૧૨૫
યંત્ર વેચાણની ખોટ	૮૪,૩૭૫	બેંક રોકડ	૧,૧૦,૨૫૦
યંત્ર પરનો ઘસારો	૨,૨૫,૦૦૦	પ્રિન્ટિંગ સ્ટેશનરી	૨૪,૭૫૦
ડિવિડન્ડ સામાન્ય શેર પર	૧,૬૪,૨૫૦	ઓડિટ ફી	૩૧,૫૦૦
દેવાદારો	૨,૧૯,૩૭૫	રાખી મુકેલી નફો (શરૂઆતનો)	૧૧,૧૮,૨૫૦
લેણદારો	૧,૪૨,૮૭૫	રાખી મુકેલ વર્ષનો નફો	૩,૨૪,૦૦૦
ઉપાડ પર વ્યાજ	૪૫,૦૦૦	ભાડુ અને વેરો	૧,૮૫,૬૨૫
વર્ષનો આવક વેરો	૩,૧૦,૫૦૦	અન્ય ખર્ચા	૯૫,૬૨૫
પગાર અને મજૂરી	૩,૬૭,૮૭૫	સામાન્ય શેર મૂડી બહાર પાડેલ	૧૬,૮૭,૫૦૦
કર્મચારી વિમો	૩૯,૩૭૫	પ્રોવિડન્ટ ફંડ માં ફાળો	૩૧,૫૦૦

કંપનીનું વર્ષ ૨૦૧૬-૨૦૧૭ માટે વૃદ્ધિ પત્રક બનવો. અને કર્મચારી નો હિસ્સો શો હોય જો તેઓ ૨૦૦ હોય.

અથવા

પ્ર-૨ અ) વૃદ્ધિ પત્રક એટલે શું? વૃદ્ધિ પત્રક અને નફો અને નુકસાન ખાતા વચ્ચેનો તફાવત લખો. [૦૮]

બ) વૃદ્ધિ પત્રકની ઉપયોગિતા પર લખો.

[૦૭]

(પાન ઉલટાવો)

પ્ર-૩ અંજલીલિ.નું નફાનુંકશાન ખાતું ૩૧ માર્ચ ૨૦૧૭ ના રોજ પૂરા થતા વર્ષનું નીચેમુજબ છે. [૧૫]

નફા-નુકશાનખાતું

વિગત	રકમ રૂ.	વિગત	રકમ રૂ.
પગાર	૮,૦૦,૦૦૦	કાચોનફો	૨૮,૦૦,૦૦૦
પ્રિન્ટિંગઅનેસ્ટેશનરી	૧૬,૦૦૦	ગતવર્ષનાવેચાણપરનોનફો	૪૦,૦૦૦
જાહેરાત	૨,૪૦,૦૦૦	વેપારસિવાયનારોકાણોનુવ્યાજ	૨૪,૦૦૦
ભાડુ	૧,૨૮,૦૦૦	વિદેશીયલણનારૂપાંતરમાંથીમળેલવધારાનીરકમ	૨૦,૦૦૦
કાયદાકીયખર્ચા	૧,૧૨,૦૦૦		
બેંકલોનપરનુવ્યાજ	૩,૨૦૦		
માડી વાડેલ પાઘડી	૧૦,૪૦૦		
યંત્રોનાવેચાણનીખોટ	૨,૫૬૦		
ઘસારો :			
- પ્લાન્ટઅનેયંત્રો			
- ફર્નિચર	૩,૨૮,૬૪૦		
- મકાન	૨૪,૦૦૦		
	૮૦,૦૦૦		
ચોખ્ખોનફો	૧૧,૩૯,૨૦૦		
	૨૮,૮૪,૦૦૦		૨૮,૮૪,૦૦૦

વધારાની માહિતી -

- ૧) કાયદાકીય ખર્ચામાં રૂ. ૧૬,૦૦૦ સમાવેશ છે તે અપવાદરૂપ છે.
- ૨) વધારાનો ઘસારો રૂ. ૧,૫૨,૦૦૦ નો જરૂરી છે કેમ કે રોકાયેલી મૂડી શોધવા માટે રીપ્લેસમેંટ (અદલા બદલી) પડતર ના આધારે શોધવાની છે.
- ૩) પૂર્ણ થયેલ કરારનો નફો ૫૬,૦૦૦ ઉપરના નફામાં ગણવામાં નથી આવ્યો. રોકાયેલી મૂડી પર વળતર માટેનો ચોખ્ખો નફો શોધો.

અથવા

પ્ર- ૩ અ) રોકાયેલી મૂડી એટલે શું ? ડ્યુ-પોન્ટ ચાર્ટનું વર્ણન કરો. [૦૮]

બ) રોકાયેલી મૂડી વળતરના કાયદાઓ સમજાવો. [૦૭]

પ્ર. ૪ ઓમ લિ.જે ભાડા ખરીદ પદ્ધતિથી વેચાણ કરે છે તેના ચોપડા માંથી નીચે મુજબની માહિતી પ્રાપ્ત થયેલ છે. ભાડા ખરીદ પદ્ધતિ મુજબ તે મૂળ કીમત પર ૫૦% નફોચઠાવે છે.

તમારે ભાડા ખરીદ વેપાર ખાતુ તથા ૨૦૧૬ નાવર્ષદરમ્યાન થયેલ વ્યવહારો અંગેની આમનોદ આપવાની છે.

[૧૫]

જાન્યુ. ૧, ૨૦૧૬

ભાડા ખરીદ સ્ટોક (ભાડાખરીદકીમતે) ૬૧,૪૨૫

વર્ષ દરમ્યાન વ્યવહારો નીચે મુજબ છે:

વર્ષ દરમ્યાન ભાડા ખરીદીથી વેચેલ માલ ૨,૭૩,૦૦૦
(ભાડાખરીદકીમતે)

વર્ષ દરમ્યાન મળેલી રોકળ ૧,૭૪,૦૦૦

પરત આવેલ માલ ૨,૭૩૦

(જેનાપરરૂ .૭,૨૮૦ નાહપ્તામળવાનીબાકી)

ડીસે . ૩૧, ૨૦૧૬નીબાકી

લેણા થયેલ પરંતુ નહી મળેલ હપ્તા ૧૧,૩૭૫

લેણા થયેલ પરંતુ નહી મળેલ હપ્તા ૧,૫૦,૧૫૦

(ભાડા ખરીદ કીમતે)

અથવા

પ્ર-૪ રામુ લિ.જે ભાડા ખરીદ પધ્ધતિથી વેચાણ કરે છે તેના ચોપડા માંથી નીચે મુજબની માહિતી પ્રાપ્ત થયેલ છે. ભાડા ખરીદ પધ્ધતિ મુજબ તે વેચાણ કીમત પર ૨૫% કાચો નફોચઢાવે છે. આપેલ વિગતો પરથી જરૂરિ ખાતા બનવો.

[૧૫]

૨૦૧૬

જાન્યુઆરી . ૧

ભાડા ખરીદ સ્ટોક ૧,૬૦,૦૦૦

દુકાનનો સ્ટોક (પડતરકીમતે) ૨૫,૦૦૦

લેણા થયેલ પરંતુ નહી મળેલા હપ્તા ૪૦,૦૦૦

ડીસેમ્બર ૩૧

ભાડા ખરીદીનો સ્ટોક (ભાડા ખરીદ કીમતે) ૨,૦૦,૦૦૦

દુકાનનો સ્ટોક ૩૬,૦૦૦

લેણા થયેલ પરંતુ નહી મળેલ હપ્તા ૬૦,૦૦૦

વર્ષદરમ્યાન મળેલ હપ્તાની રકમ ૨,૪૦,૦૦૦

—X—

[A-28]
(Eng.)**SARDAR PATEL UNIVERSITY**
B.Com. Vth Semester (2010)

2017

Saturday, 18th November

02:00 P.M. to 04:00 P.M.

Advanced Corporate Accounting -UB05ECOM02/18**Maximum Marks: 60****Note: Figure in bracket indicates marks of question.**

Q.1 What are the modern trends in presentation of financial statements of a company? [15]

OR

Q.1 Throw light on the contents of annual report of the company. [15]

Q.2 The following are the balances in the accounts of a company limited for the year 2016-17. [15]

Particulars	Amount ₹.	Particulars	Amount ₹.
Sales	25,87,500	Stocks of Raw Materials: Opening	1,80,000
		Closing	2,25,000
Plant and Machinery(Net)	12,15,000	Raw Material Purchase	7,03,125
Loss on sale of Machinery	84,375	Cash at Bank	1,10,250
Depreciation on plant and Machinery	2,25,000	Printing and stationery	24,750
Dividend on ordinary shares	1,64,250	Auditors Remuneration	31,500
Debtors	2,19,375	Retained Profits (Opening Balance)	11,18,250
Creditors	1,42,875	Retained Profit of The year	3,24,000
Interest on Borrowing	45,000	Rent Rates and taxes	1,85,625
Income tax for the year	3,10,500	Other Expenses	95,625
Wages and Salaries	3,67,875	Ordinary Share capital issued	16,87,500
Employee State insurance	39,375	P F Contribution	31,500

Prepare value added statement of the company for 2016-17 together with ratios that would be of interest to employee of the company who are 200.

OR

Q.2a) What is Value added accounting? Differentiate between value added statement and Profit and loss account. [08]

b) Write on utility of value added statement. [07]

C.P.T.O.)

- Q.3 The following is profit and loss Account of Ruhi Ltd for the year ending 31st March, 2017.

Profit and Loss A/c

[15]

Particulars	Amount ₹.	Particulars	Amount ₹.
To Salaries	8,00,000	By Gross Profit	28,00,000
To Printing and Stationery	16,000	By Profit on sales of Previous Year	40,000
To Advertisement	2,40,000	By Income from non-trading investments	24,000
To Rent	1,28,000	By Surplus from foreign exchange conversation	20,000
To Legal Expenses	1,12,000		
To interest on Bank loan	3,200		
To Goodwill write off	10,400		
Loss on sale of Machinery	2,560		
Depreciation:			
Plant and Machinery	3,28,640		
Furniture	24,000		
Building	80,000		
Net Profit	11,39,200		
	28,84,000		28,84,000

Additional Information:

- Legal expenses include ₹.16,000 being expense of exceptional nature.
- It is now decided to compute capital employed on the basis of replacement costs and for that purposes additional depreciation of ₹.1,52,000 is necessary.
- Profit of ₹.56,000 on completed contracts has not been accounted for in the above profit. Compute net profit for the purpose of calculating return on capital employed.

OR

- Q.3 a) What is capital employed? Explain Du-Pont chart. [08]
b) Explain the advantages of return of capital employed. [07]

- Q.4 The following are the details of Om Ltd, who sells goods of small value on hire purchase system at 50% profit on cost. From the following information prepare hire purchase trading account and necessary journal entries for the year 2016. [15]

Year 2016

Jan.1 Stock on hire purchase (at H P Price) 61,425

Transaction during the year:

Goods sold on H P during the year (at H P Price) 2,73,000

Cash Received during the year 1,74,000

Goods received back (H P installments unpaid ₹.7,280) 2,730

Dec, 31

Installment due but not received	11,375
Installment not due (at H P Price)	1,50,150

OR

- Q.4 Ramu Ltd sells on hire purchase terms making profit 25% on selling price. From the following details prepare ledgers account to indicate the trading details: [15]
2016

January 1	Stock on hire at hire purchase price	1,60,000
	Stock on hand at shop at cost	25,000
	Installment due but from H P debtors	40,000
December 31	Stock out on hire at H.P. Prices	2,00,000
	Stock on hand at shop	36,000
	Installment due	60,000
	Cash received in the year in installments	2,40,000

— X —

SARDAR PATEL UNIVERSITY
B. Com. (V Semester) Examination
Monday, 20th November 2017
2.00 pm – 4.00 pm

UB05ECOM02 - Advance Accounting and Auditing - X
(Contemporary Issues of Management Accounting)

Total Marks : 60

Note : Figure to the right indicate full marks of the question.

Q.1 The following is the Balance Sheet of Paras Ltd. as on 31-3-2017.

(15)

Liabilities	Rs.	Assets	Rs.
12% Preference Shares of Rs. 10 each	100000	Land and Building	200000
Equity Shares of Rs. 10 each	200000	Plant and Machinery 360000	
Share Premium	50000	Less: Depreciation <u>120000</u>	240000
General Reserve	100000	Furniture 50,000	
Profit & Loss Account	95000	Less: Depreciation <u>30000</u>	20000
10% Debentures	15000	Investments	50000
Creditors	50000	Stock	70000
Bank Overdraft	20000	Debtors	78000
Provision for taxation	30000	Cash balance	2000
	<u>660000</u>		<u>660000</u>

Additional Information : It is decided as follows to ascertain the return on capital employed.

- (1) Land and Building is to be valued at Rs. 260000.
- (2) The replacement price of the Plant and Machinery is Rs. 450000, while the depreciation on that replacement price is Rs. 150000.
- (3) The replacement price of the Furniture is Rs. 60000 and depreciation on that replacement price is Rs. 36000.
- (4) Outside business investments of Rs. 40000 are included in investments.
- (5) Stock includes obsolete stock of Rs. 2000.
- (6) Profit during the year is Rs. 83000.
- (7) During the year the following amounts are shown in the Profit and Loss Account:

- (a) Loss on sale of Plant Rs. 2000
- (b) Bad debts Returned Rs. 1000
- (c) Bank overdraft interest Rs. 1200
- (d) Depreciation on plant and machinery is calculated at Rs. 36000 during the year, but depreciation on replacement value would be Rs. 45000.
- (e) Depreciation on furniture is calculated at Rs. 10000 but depreciation on replacement value would be Rs. 12000.
- (f) Income on outside business investment is Rs. 20000.

Ascertain the return on Gross Capital Employed and Net Capital Employed.

OR

- Q.1
- (a) What is Capital Employed? Discuss the various variables affecting Return on Capital Employed. (09)
- (b) Explain the limitations of Return on Capital Employed. (06)

Q.2 The following figures for a period were carried out from the books of Gayatri Corporation. (15)

	Rs.		Rs.
Sales	1240000	Salaries & Wages	315000
Purchase of raw materials	500000	Postages and Telegrams	7000
Sales Commission	10000	Provident Fund Contribution	30000
Consumable Stores	12500	Director's Fees	20000
Packing Materials	5000	Subscription	1000
Stationery	5000	Carriage outward	11000
Audit Fees	2000	Interest on Loan	9000
Staff Welfare expenses	79000	Dividend to Shareholders	15000
Insurance	13000	Depreciation on assets	27500
Rent, rates & taxes	8000	Provision for Income-tax	50000
Managing Director's Remuneration	42000	Retained earnings	62500
Travelling expenses	10500	Opening Stock:	
Fuel & oil	4500	Raw materials	42500
Electricity	2500	Finished goods	100000
Materials used in repairs :		Closing stock:	
Plant & Machinery	12000	Raw materials	54000
Building	5000	Finished goods	120000
Advertisement	12500		

From the above, you are required to prepare a Value Added Statement and Distribution of Value Added.

OR

- Q.2
- (a) What do you understand by Value Added Accounting? Discuss the utility of Value Added Statement. (08)

- (b) Distinguish between Value Added Statement and Profit and Loss Account. (07)

Q.3 Shreyan Limited has a production Capacity of 400000 unit per year. Normal capacity utilisation is 90% (15)

Standard variable manufacturing cost	Rs. 11 per unit
Fixed manufacturing overhead	Rs. 720000 per year
Variable selling overhead	Rs. 3 per unit
Fixed selling overhead	Rs. 540000 per year
Selling price	Rs. 20 per unit

Production and sales data for the year 2016-17 was as follows:

Production	320000 units
Sales	300000 units
Closing stock of finished goods	40000 units

The actual variable manufacturing costs for the year were Rs. 70000 higher than the standard costs.

- Prepare : (1) Income statement under Marginal Costing Method
(2) Income statement under Absorption Costing Method
(3) Explain the difference in the Profits.

OR

Q.3 (a) Archana Limited supplies you the following information for the year ended 31-3-2017. (10)

Production	22000 units
Sales	20000 units
Variable manufacturing cost	Rs. 7 per unit
Variable selling and administration overhead	Rs. 0.50 per unit
Selling Price	Rs. 15 per unit
Fixed manufacturing overhead	Rs. 44000
Fixed selling & administration overhead	Rs. 8000

- Prepare : (1) Income statement under Marginal Costing Method
(2) Income statement under Absorption Costing Method

(b) Distinguish between Marginal Costing and Absorption Costing (05)

Q.4 (a) Explain the scope of Environment Accounting. (08)
(b) Discuss the objectives of Transfer Pricing. (07)

OR

Q.4 (a) Explain the methods of Transfer Pricing. (08)
(b) Discuss the utility of Environment Accounting. (07)

1. The first part of the document is a list of the names of the persons who have been appointed to the various offices of the Board of Directors of the Corporation.

2. The second part of the document is a list of the names of the persons who have been appointed to the various offices of the Board of Directors of the Corporation.

3. The third part of the document is a list of the names of the persons who have been appointed to the various offices of the Board of Directors of the Corporation.

4. The fourth part of the document is a list of the names of the persons who have been appointed to the various offices of the Board of Directors of the Corporation.

5. The fifth part of the document is a list of the names of the persons who have been appointed to the various offices of the Board of Directors of the Corporation.

6. The sixth part of the document is a list of the names of the persons who have been appointed to the various offices of the Board of Directors of the Corporation.

7. The seventh part of the document is a list of the names of the persons who have been appointed to the various offices of the Board of Directors of the Corporation.

8. The eighth part of the document is a list of the names of the persons who have been appointed to the various offices of the Board of Directors of the Corporation.

9. The ninth part of the document is a list of the names of the persons who have been appointed to the various offices of the Board of Directors of the Corporation.

10. The tenth part of the document is a list of the names of the persons who have been appointed to the various offices of the Board of Directors of the Corporation.

SARDAR PATEL UNIVERSITY
B.Com. (V Semester) Examination

2017

Monday, 20th November

2.00 p.m. to 4.00 p.m.

UB05ECOM02 : Advanced Accounting & Auditing - X

કુલ ગુણ : ૬૦

નોંધ : જમણી બાજુના આંક પ્રશ્નના ગુણ દર્શાવે છે.

પ્ર.૧ પારસ લિમિટેડનું તા.૩૧-૦૩-૨૦૧૭ ના રોજનું પાકું સરવૈયું નીચે પ્રમાણે છે. (૧૫)

મૂડી-દેવાં	રૂ.	મિલકત-લેણાં	રૂ.
૧૨% પ્રેફરન્સ શેર, દરેક રૂ.૧૦ના	૧૦૦૦૦૦	જમીન અને મકાન	૨૦૦૦૦૦
ઈક્વિટી શેર, દરેક રૂ.૧૦ના	૨૦૦૦૦૦	પ્લાન્ટ અને ચંત્રો ૩૬૦૦૦૦	
શેર પ્રિમીયમ	૫૦૦૦૦	બાદ : ઘસારો ૧૨૦૦૦૦	૨૪૦૦૦૦
સામાન્ય અનામત	૧૦૦૦૦૦	ફર્નિચર ૫૦૦૦૦	
નફા-નુકશાન ખાતું	૮૫૦૦૦	બાદ : ઘસારો ૩૦૦૦૦	૨૦૦૦૦
૧૦% ડિબેન્ટર્સ	૧૫૦૦૦	રોકાણો	૫૦૦૦૦
લેણદારો	૫૦૦૦૦	સ્ટોક	૭૦૦૦૦
બેંક ઓવરડ્રાફ્ટ	૨૦૦૦૦	દેવાદારો	૭૮૦૦૦
કરવેરાની જોગવાઈ	૩૦૦૦૦	રોકડ સિલક	૨૦૦૦
	૬૬૦૦૦૦		૬૬૦૦૦૦

વધારાની માહિતી : મૂડી પર વળતરનો દર નક્કી કરવા માટે નીચે મુજબ નક્કી કરવામાં આવે છે :

- (૧) જમીન અને મકાનની કિંમત રૂ.૨૬૦૦૦૦ આંકવાની છે.
- (૨) પ્લાન્ટ અને ચંત્રોની પુનઃ સ્થાપના કિંમત રૂ.૪૫૦૦૦૦ થાય છે, જ્યારે પુનઃ સ્થાપના કિંમતે ઘસારો રૂ.૧૫૦૦૦૦ થાય છે.
- (૩) ફર્નિચરની પુનઃ સ્થાપના કિંમત રૂ.૬૦૦૦૦ ગણાય છે, જ્યારે પુનઃ સ્થાપના કિંમતે ઘસારો રૂ.૩૬૦૦૦ થશે.
- (૪) રોકાણોમાં રૂ.૪૦૦૦૦ના રોકાણો ધંધા બહારના રોકાણો છે.
- (૫) સ્ટોકમાં અપ્રચલિત થયેલ સ્ટોક રૂ.૨૦૦૦નો સમાવેશ થયેલ છે.
- (૬) વર્ષ દરમિયાનનો નફો રૂ.૮૩૦૦૦ છે.
- (૭) વર્ષ દરમિયાન નફા-નુકશાન ખાતે નીચેની રકમો દર્શાવેલ છે :
  - (અ) ચંત્રો વેચાણનું નુકશાન રૂ.૨૦૦૦
  - (બ) ઘાલખાધ પરત રૂ.૧૦૦૦
  - (ક) બેંક ઓવરડ્રાફ્ટનું વ્યાજ રૂ.૧૨૦૦
  - (ડ) વર્ષ દરમિયાન પ્લાન્ટ-ચંત્રોનો ઘસારો રૂ.૩૬૦૦૦ ગણેલ છે, પરંતુ પુનઃ સ્થાપના કિંમતે વર્ષનો ઘસારો રૂ.૪૫૦૦૦ થાય છે.
  - (ઈ) ફર્નિચરનો ઘસારો રૂ.૧૦૦૦૦ ગણેલ છે, પરંતુ પુનઃ સ્થાપના કિંમતે વર્ષનો ઘસારો રૂ.૧૨૦૦૦ થાય છે.
  - (ફ) ધંધા બહારના રોકાણોની આવક રૂ.૧૦૦૦૦ થાય છે.

કુલ રોકાયેલી મૂડી પર વળતર અને ચોખ્ખી રોકાયેલી મૂડી પર વળતર નક્કી કરો.

અથવા

પ્ર.૧

- (અ) રોકાયેલી મૂડી એટલે શું ? રોકાયેલી મૂડી પર વળતરને અસર કરતાં વિવિધ ચલો (૦૮)
(પરિબળો) ની ચર્ચા કરો.
- (બ) રોકાયેલી મૂડી પર વળતરની મર્યાદાઓ સમજાવો. (૦૬)

પ્ર.૨

ગાયત્રી કોર્પોરેશનના ચોપડેથી એક મુદત માટેના નીચેના આંકડા લેવામાં આવ્યા છે. (૧૫)

વિગત	રૂ.	વિગત	રૂ.
વેચાણ	૧૨૪૦૦૦૦	પગાર અને મજૂરી	૩૧૫૦૦૦
કાચા માલની ખરીદી	૫૦૦૦૦૦	તાર-ટપાલ	૭૦૦૦
વેચાણ કમિશન	૧૦૦૦૦	પ્રોવિડંડ ફંડમાં ફાળો	૩૦૦૦૦
વપરાશની માલસામગ્રી	૧૨૫૦૦	ડિરેક્ટર ફી	૨૦૦૦૦
પેકિંગ સામગ્રી	૫૦૦૦	લવાજમ	૧૦૦૦
સ્ટેશનરી	૫૦૦૦	જાવક માલ ગાડી ભાડું	૧૧૦૦૦
ઓડિટ ફી	૨૦૦૦	લીધેલ લોન પર વ્યાજ	૮૦૦૦
કામદાર કલ્યાણ ખર્ચા	૭૮૦૦૦	શેર હોલ્ડરોને ડિવિડન્ડ	૧૫૦૦૦
વીમો	૧૩૦૦૦	મિલ્કતો પર ઘસારો	૨૭૫૦૦
ભાડું અને કરવેરા	૮૦૦૦	આવકવેરાની જોગવાઈ	૫૦૦૦૦
મેનેજિંગ ડિરેક્ટરનું મહેનતાણું	૪૨૦૦૦	રાખી મૂકેલી કમાણી	૬૨૫૦૦
મુસાફરી ખર્ચ	૧૦૫૦૦	શરૂઆતનો સ્ટોક:	
બળતણ અને ઓઈલ	૪૫૦૦	કાચો માલ	૪૨૫૦૦
વિજળી	૨૫૦૦	તૈયાર માલ	૧૦૦૦૦૦
સમારકામમાં વપરાયેલ માલસામાન:		આખર સ્ટોક:	
પ્લાન્ટ અને ચંત્રો	૧૨૦૦૦	કાચો માલ	૫૪૦૦૦
મકાનો	૫૦૦૦	તૈયાર માલ	૧૨૦૦૦૦
જાહેરાત ખર્ચ	૧૨૫૦૦		

ઉપરની માહિતી પરથી 'મૂલ્ય વૃદ્ધિનું પત્રક' અને 'મૂલ્ય વૃદ્ધિની વહેંચણીનું પત્રક' તૈયાર કરો.

અથવા

પ્ર.૨

- (અ) મૂલ્ય વૃદ્ધિના હિસાબો એટલે શું ? મૂલ્યવૃદ્ધિ પત્રકની ઉપયોગિતાની ચર્ચા કરો. (૦૮)
- (બ) મૂલ્ય વૃદ્ધિ પત્રક અને નફા-નુકસાન ખાતું વચ્ચેનો તફાવત સ્પષ્ટ કરો. (૦૭)

પ્ર.૩ શ્રેયાન લિમિટેડ વાર્ષિક ૪૦૦૦૦૦ એકમોની ઉત્પાદન ક્ષમતા ધરાવે છે. તેની સામાન્ય (૧૫)
ઉત્પાદન ક્ષમતા ૮૦% ની છે.

પ્રમાણ ચલિત કારખાના પરીક્ષ ખર્ચ	રૂ. ૧૧ એકમ દીઠ
સ્થિર કારખાનાના પરીક્ષ ખર્ચ	રૂ. ૭૨૦૦૦૦ વાર્ષિક
ચલિત વેચાણ પરીક્ષ ખર્ચ	રૂ. ૩ એકમ દીઠ
સ્થિર ઉત્પાદન પરીક્ષ ખર્ચ	રૂ. ૫૪૦૦૦૦ વાર્ષિક
વેચાણ કિંમત	રૂ. ૨૦ એકમ દીઠ

વર્ષ ૨૦૧૬-૧૭ દરમિયાન ઉત્પાદન અને વેચાણના આંકડા નીચે મુજબ છે :

ઉત્પાદન	૩૨૦૦૦૦ એકમો
વેચાણ	૩૦૦૦૦૦ એકમો
તૈયાર માલનો આખર સ્ટોક	૪૦૦૦૦ એકમો

વર્ષ દરમિયાન, ખરેખર ચલિત કારખાના પડતર, પ્રમાણ ચલિત કારખાના પડતર કરતાં રૂ. ૭૦૦૦૦ વધુ છે.

તૈયાર કરો :

- (૧) સિમાન્ત પડતર પદ્ધતિ મુજબ આવક પત્રક
- (૨) સમાવેશી પડતર પદ્ધતિ મુજબ આવક પત્રક
- (૩) નફાની રકમમાં તફાવત સમજાવો.

અથવા

પ્ર.૩

(અ) અર્ચના લિમિટેડની તા.૩૧-૩-૨૦૧૭ ના રોજ પૂરા થતા વર્ષની માહિતી નીચે મુજબ છે : (૧૦)

ઉત્પાદન	૨૨૦૦૦ એકમો
વેચાણ	૨૦૦૦૦ એકમો
ચલિત કારખાનાના પરીક્ષ ખર્ચ	રૂ. ૭ એકમ દીઠ
ચલિત વેચાણ અને વહિવટી પરીક્ષ ખર્ચ	રૂ. ૦.૫૦ એકમ દીઠ
વેચાણ કિંમત	રૂ. ૧૫ એકમ દીઠ
સ્થિર કારખાનાના પરીક્ષ ખર્ચ	રૂ. ૪૪૦૦૦
સ્થિર વેચાણ અને વહિવટી પરીક્ષ ખર્ચ	રૂ. ૪૦૦૦

તૈયાર કરો :

- (૧) સિમાન્ત પડતર પદ્ધતિ મુજબ આવક પત્રક
- (૨) સમાવેશી પડતર પદ્ધતિ મુજબ આવક પત્રક

(બ) સિમાન્ત પડતર પદ્ધતિ અને સમાવેશી પડતર પદ્ધતિ વચ્ચેનો તફાવત સ્પષ્ટ કરો. (૦૫)

પ્ર.૪

- (અ) પર્યાવરણલક્ષી હિસાબોનું કાર્યક્ષેત્ર સમજાવો. (૦૮)
- (બ) ફેરબદલી કિંમત પદ્ધતિના હેતુઓની ચર્ચા કરો. (૦૭)

અથવા

પ્ર.૪

- (અ) ફેરબદલી કિંમતની પદ્ધતિઓ સમજાવો. (૦૮)
- (બ) પર્યાવરણલક્ષી હિસાબોની ઉપયોગિતાની ચર્ચા કરો. (૦૭)

SL

SEAT No. _____

No. of Printed Pages: 01

[54]

SARDAR PATEL UNIVERSITY

Vallabh Vidyanagar

T.Y.B.COM (SEM- V)

Friday, 17th November 2017

Time: 2.00 to 4:00 PM

Service Marketing

(UB05ECOM05)

Total Marks: 60

Q.1 What characteristics differentiate Service Marketing from Product Marketing? (15)

OR

Q-1 Explain the Service Marketing Mix for a Hotel. (15)

Q.2 Explain product development process with reference to service organization. (15)

OR

Q.2 Discuss various pricing strategies for service sector firms. (15)

Q.3 Write a detailed note on location decision for service firm. (15)

OR

Q: 3 Discuss all possible distribution channels for service industries (15)

Q: 4 Discuss Strategies for Recovering Service Quality Failures. (15)

OR

Q.4 Define quality in service organization. Discuss determinants of quality in service. (15)

~~—X—~~

Sc

SEAT No. _____

No. of Printed Page : 01

[38]

SARDAR PATEL UNIVERSITY
TYBCOM (Fifth Semester) CBCS Examination
20TH November, 2017, Monday
2.00 to 4.00 p.m.
Brand Management (UB05ECOM06)

Total Marks: - 60

Note: Figures to the right indicate marks

Q.1) Define Branding and discuss the types of brand in detail. (15)

OR

Q.1) Write notes on a) Myths of branding b) Sources of brand identity (15)

Q.2) What is brand equity? Discuss the methods of valuation of brand equity. (15)

OR

Q.2) Explain the sources of brand equity. (15)

Q.3) Explain brand positioning and the errors which happen during the positioning Process. (15)

OR

Q.3) Explain the ways to reposition a brand. (15)

Q.4) Describe the types of brand personality. (15)

OR

Q.4) Discuss the types of brand extension and list out the importance (15)

~~—————~~

52

SEAT No. _____

No. of Printed Page: 02

[55 & A-33-Eng.]

SARDAR PATEL UNIVERSITY

B.Com. (Vth Semester) Examination: 2017

Friday, 17/11/2017

02:00 P.M. TO 04:00 P.M.

UB05ECOM09: Business Management -IX (OB-I)

Marks: 60

-
- Q.1 Explain various models of Organizational Behaviour in brief. [15]
- Or**
- Q.1 Define Organizational Behaviour. Discuss its various elements and features in detail. [15]
- Q.2 Explain the concept of Personality. Discuss various theories of Personality. [15]
- Or**
- Q.2 Define Personality. Discuss various determinants of Personality in brief. [15]
- Q.3 What is Learning? Describe the Learning Process in detail. [15]
- Or**
- Q.3 Write notes on: [15]
- (a) Impression Management
  - (b) Perceptions Importance
  - (c) Learning Theory any two.
- Q.4 What do you mean by Group? Describe various types of Group in Organization. [15]
- Or**
- Q.4 Discuss Group Decision Making Techniques in Detail. [15]

(P.T.O.)

SEAT No. _____

[SS&A33-003] SARDAR PATEL UNIVERSITY

B.Com. (Vth Semester) Examination: 2017

Friday, 17/11/2017

02:00 P.M. TO 04:00 P.M.

UB05ECOM09: Business Management -IX (OB-I)

Marks: 60

-
- પ્ર. ૧ વ્યવસ્થાતંત્રીય વર્તણૂકના(Organizational Behaviour) વિવિધ મોડેલની (૧૫)
ચર્ચા કરો.
- અથવા
- પ્ર. ૧ વ્યવસ્થાતંત્રીય વર્તણૂકની વ્યાખ્યા સ્પષ્ટ કરો. તેના વિવિધ ઘટકો તથા (૧૫)
લક્ષણોની ચર્ચા કરો.
- પ્ર. ૨ વ્યક્તિત્વનો (Personality) ખ્યાલ સમજાવો. વ્યક્તિત્વના વિવિધ (૧૫)
સિદ્ધાંતો વર્ણવો.
- અથવા
- પ્ર. ૨ વ્યક્તિત્વ (Personality) એટલે શું? વ્યક્તિત્વને નક્કી કરતા પરિબલોની (૧૫)
ચર્ચા કરો.
- પ્ર. ૩ શિખવું(Learning) એટલે શું? શિખવાની પ્રક્રિયાની વિગતવાર ચર્ચા (૧૫)
કરો.
- અથવા
- પ્ર. ૩ નીચે લખો: (૧૫)
- (a) છાપ સંચાલન (Impression Management)
(b) સમજશક્તિનું મહત્વ (Perceptions Importance)
(c) શિખવાની કોઈપણ બે થીયરી (Learning Theory)
- પ્ર. ૪ જૂથની (Group) વ્યાખ્યા આપો. વિવિધ વ્યવસ્થાતંત્રમાં જૂથનાં પ્રકારો (૧૫)
જણાવો.
- અથવા
- પ્ર. ૪ જૂથ નિર્ણયીકરણની ટેકનિક્સની વિગતે ચર્ચા કરો. (Group (૧૫)
decision making techniques)

—X—

SEAT No. _____

No. of Printed Page: 02

[39]

SARDAR PATEL UNIVERSITY
B.COM. (5th Semester) (CBCS) EXAMINATION 2017
20-11-2017 - Monday
2.00 P.M. TO 4.00 P.M.

UB05ECOM10 – Business Management -X (OB– II)

Total Marks: 60

Note: Figure to the right indicate full marks of the question.

Q:01 What do you mean by organization development ? and discuss in detail its Nature and origin. 15

OR

Q:01 Write Notes on: 15
1. Organization Climate
2. Health & Organization Effectiveness

Q:02 Define the concept of Attitude and explain its process and importance 15

OR

Q:02 Explain the meaning of Value and its types and importance 15

Q:03 What do you mean by Stress? and explain how to Prevent and management of Stress? 15

OR

Q:03 What do you mean by burnout and what are the difference between stress and burnout. 15

Q:04 Define Team Building and explain its importance and objectives. 15

OR

Q:04(a) Difference between Groups and Teams.

15

Q:04(b) What the stages of Team Building.

C.P.T.O.)

*

SARDAR PATEL UNIVERSITY
B.COM. (5th Semester) (CBCS) EXAMINATION 2017
20-11-2017 - Monday
2.00 P.M. TO 4.00 P.M.
UB05ECOM10 – Business Management -X (OB– II)

Total Marks: 60

નોંધ જમણી બાજુ દર્શાવેલ આક્રડા પ્રશ્નનાં માર્ક છે.

Q:01 વ્યવસ્થાતંત્રીય વિકાસ એટલે શું ? અને તેની પ્રકૃતિ અને ઉત્પત્તિ વિસ્તારથી સમજાવો. 15

OR

Q:01 Write Notes on: 15

1. વ્યવસ્થાતંત્ર વાતાવરણ
2. આરોગ્ય અને વ્યવસ્થાતંત્ર અસરકારતા

Q:02 વૃત્તિ (Attitude) એટલે શું ? અને તેની પ્રક્રિયા અને મહત્વ સમજાવો. 15

OR

Q:02 મૂલ્ય (Value) એટલે શું ? તેના પ્રકારો અને તેનું મહત્વ સમજાવો. 15

Q:03 તણાવ (Stress) શું છે. તણાવને અટકાવવાના અને સંચાલન કરવાનાં ઉપાયો જણાવો. 15

OR

Q:03 બર્નઆઉટ (burnout) એટલે શું ? બર્નઆઉટ અને તણાવ વચ્ચેનો તફાવત જણાવો. 15

Q:04 ટીમ બીલ્ડીંગ ને વ્યાખ્યાયિત કરો અને તેનું મહત્વ અને હેતુઓ સમજાવો. 15

OR

Q:04(a) સમુહ (Groups) અને ટુકડી (Teams) નો તફાવત જણાવો.

15

Q:04(b) ટીમ બીલ્ડીંગ (Team Building) ના તબક્કાઓ (Stages) સમજાવો.

✱

SARDAR PATEL UNIVERSITY
B.Com. (V Semester) Examination
2017
Friday, 17th November
2.00 p.m. to 4.00 p.m.
UB05ECOM11 : Advanced Banking - IX

સૂચના : જમણી બાજુના અંક પ્રશ્નના ગુણ દર્શાવે છે.

કુલ ગુણ : ૬૦

- પ્ર.૧ નોંધ લખો : (૧૫)
(૧) ચેક
(૨) વિનીમય પત્ર
અથવા
- પ્ર.૧ નોંધ લખો : (૧૫)
(૧) વચન ચીકી
(૨) શાખી સાધનોના પક્ષકારો
- પ્ર.૨ નોંધ લખો : (૧૫)
(૧) છેદાંકનના પ્રકાર
(૨) ચેક પાછા ફરવાના કારણો
અથવા
- પ્ર.૨ નોંધ લખો : (૧૫)
(૧) ડીમાન્ડ ડ્રાફ્ટ
(૨) ઈ-ચેકબુક અને
(૩) ઈ-પાસબુકની આકૃતિ
- પ્ર.૩ નોંધ લખો : (૧૫)
(૧) અસંગઠીત પ્રાદેશીક બેંકરો
(૨) ગુજરાતનો ૨૦૦૮ નો મની લેન્ડર્સ એક્ટ
અથવા
- પ્ર.૩ બેંકોમાં છેતરપીંડીના કારણો, તારણો, ઉપાયો અને ગ્રાહકોને મળતું કાયદાકીય રક્ષણ વર્ણવો. (૧૫)
- પ્ર.૪ વર્ણન કરો - ગ્રાહક સુરક્ષા ધારો ૧૯૮૬ (૧૫)
અથવા
- પ્ર.૪ બેંકર અને ગ્રાહક વચ્ચેના વિવિધ પ્રકારના સંબંધો વર્ણવો. (૧૫)

Seat No.....

No. of printed pages:01

[40 & A-34]

SARDAR PATEL UNIVERSITY

B.Com. (Semester-V) Examination

Monday, 20th November, 2017

02.00 pm to 04.00 pm

UB05ECOM12 – Advance Banking- X

Total Marks – 60

- પ્ર.-૧ રિઝર્વ બેંક ઓફ ઇન્ડિયા દ્વારા નીમેલા વિવિધ કમિશનોની નામાવલી ૧૫
રજૂ કરી તેમાંથી કોઈપણ બે વિશે નોંધ લખો.
અથવા
- પ્ર.-૧ રિઝર્વ બેંક ઓફ ઇન્ડિયા દ્વારા નીમેલા વિવિધ કમિશનોના હેતુઓ ૧૫
જણાવો.
- પ્ર.-૨ રોકાણોની સલામતી અંગે વિસ્તૃત નોંધ લખો. ૧૫
અથવા
- પ્ર.-૨ બેંક વ્યાજ ઉપર ઇન્કમટેક્સ અંગે વિસ્તૃત નોંધ લખો. ૧૫
- પ્ર.-૩ ભારતીય બેન્કિંગ વિશે સર્વ પ્રકારની માહિતી સ્ત્રોતોની છણાવટ કરો. ૧૫
અથવા
- પ્ર.-૩ કોઈપણ ત્રણ વાણિજ્ય રાષ્ટ્રીયકૃત બેન્કોની સ્થાપના અને લોગો અંગે ૧૫
નોંધ લખો.
- પ્ર.-૪ પોસ્ટ સેવિંગ્સબેંક તથા બચતબેન્કોનો અર્થ આપી તેના વિશે વિસ્તૃત ૧૫
નોંધ લખો.
અથવા
- પ્ર.-૪ બેંક ફંડમાં ગયા પછીની ગ્રાહકોની તરફેણમાં કાર્યવાહી અંગે નોંધ ૧૫
લખો.

—X—

[36]

SARDAR PATEL UNIVERSITY**B.Com(Fifth Semester)Examination****Monday, 20th Nov.,2017.****02.00 p.m. to 04.00 p.m.****Investment Analysis and Portfolio Management(UB05ECOM14)****Total Marks 60****NOTES- 1. Figures to the right indicate full marks of each question.****2. Answer should be precise and to the point.**

1(a) Explain the meaning of Investment, Speculation, Hedging and Portfolio in detail. 7

(b) During the last five years, the return of a stock were as follows: 8

Year	Return
2013	0.21
2014	0.09
2015	-0.27
2016	0.18
2017	0.30

Compute: 1. Cumulative Wealth Index 2. Arithmetic Mean

3.Variance

4. Standard Deviation

OR

1(a) What is Risk? How do you distinguish between Systematic Risk and Unsystematic Risk? 8

(b) During the last Six years, the return of a stock were as follows: 7

Year	Return(%)
R1	15
R2	12
R3	20
R4	-10
R5	14
R6	9

You are required to calculate Variances and Standard Deviation of returns.

2 What is Economic Analysis? Narrate the various tools of Economic Analysis. 15

OR

2 Write short notes on:

1. The Stock Market and Business Cycle. 5
2. Cross Sectional Industry Performance. 5
3. Standard Industrial Classification. 5

3(a) What is Company Analysis? Discuss in brief various tools of Company Analysis. 9

(b) Explain the important Profitability Ratios. 6

OR

C.P.T.O.)

3 The Financial Statements of Infosys Limited are given below:

15

Profit and Loss Account for the year ending 31st March,2017

	2017	2016
Net Sales	10,65,000	9,50,000
Cost of Goods Sold	8,05,000	7,20,000
Stocks	6,00,000	5,20,000
Wages & Salaries	1,20,000	1,10,000
Other manufacturing Expenses	85,000	90,000
Gross Profit	2,60,000	2,30,000
Operating Expenses	90,000	75,000
Depreciation	50,000	40,000
Selling & General Exp.	40,000	35,000
Profit before Interest & Tax	1,70,000	1,55,000
Interest	35,000	30,000
Profit Before Tax	1,35,000	1,25,000
Tax	50,000	45,000
Profit after tax	85,000	80,000
Dividends	35,000	30,000
Retained Earnings	50,000	50,000

Balance Sheet as at 31st March,2017

	2017	2016
1. SOURCES OF FUNDS		
1. Shareholders' Funds	5,05,000	4,55,000
(a) Share Capital	1,25,000	1,25,000
(b) Reserves & Surpluses	3,80,000	3,30,000
2. Loan Funds	2,80,000	2,60,000
(a) Secured Loans	1,80,000	1,60,000
(b) Unsecured Loans	1,00,000	1,00,000
Total	7,85,000	7,15,000
2. APPLICATION OF FUNDS		
1. Net Fixed Assets	5,50,000	4,95,000
2. Investments	30,000	25,000
3. Current assets, Loans and Advances	3,55,000	3,33,000
(a) Inventories	1,60,000	1,38,000
(b) Sundry Debtors	1,20,000	1,15,000
(c) Cash and Bank balance	25,000	20,000
(d) Loans and Advances	50,000	60,000
4. Less: Current Liabilities and Provisions	1,50,000	1,38,000
5. Net Current Assets	2,05,000	1,95,000
Total	7,85,000	7,15,000

Calculate the following Ratios:

1. Current Ratio   2. Debt Equity Ratio   3. Inventory Turnover Ratio
4. Fixed Assets Turnover Ratio   5. Net Profit Ratio   6. Earning Power.

4(a) What do you mean by Portfolio Selection and management? What is an Efficient Market Theory?

8

(b) Write Note on: " Growth Investing and Value Investing".

7

OR

4 Write Notes on:

1. Capital Assets Pricing Model.

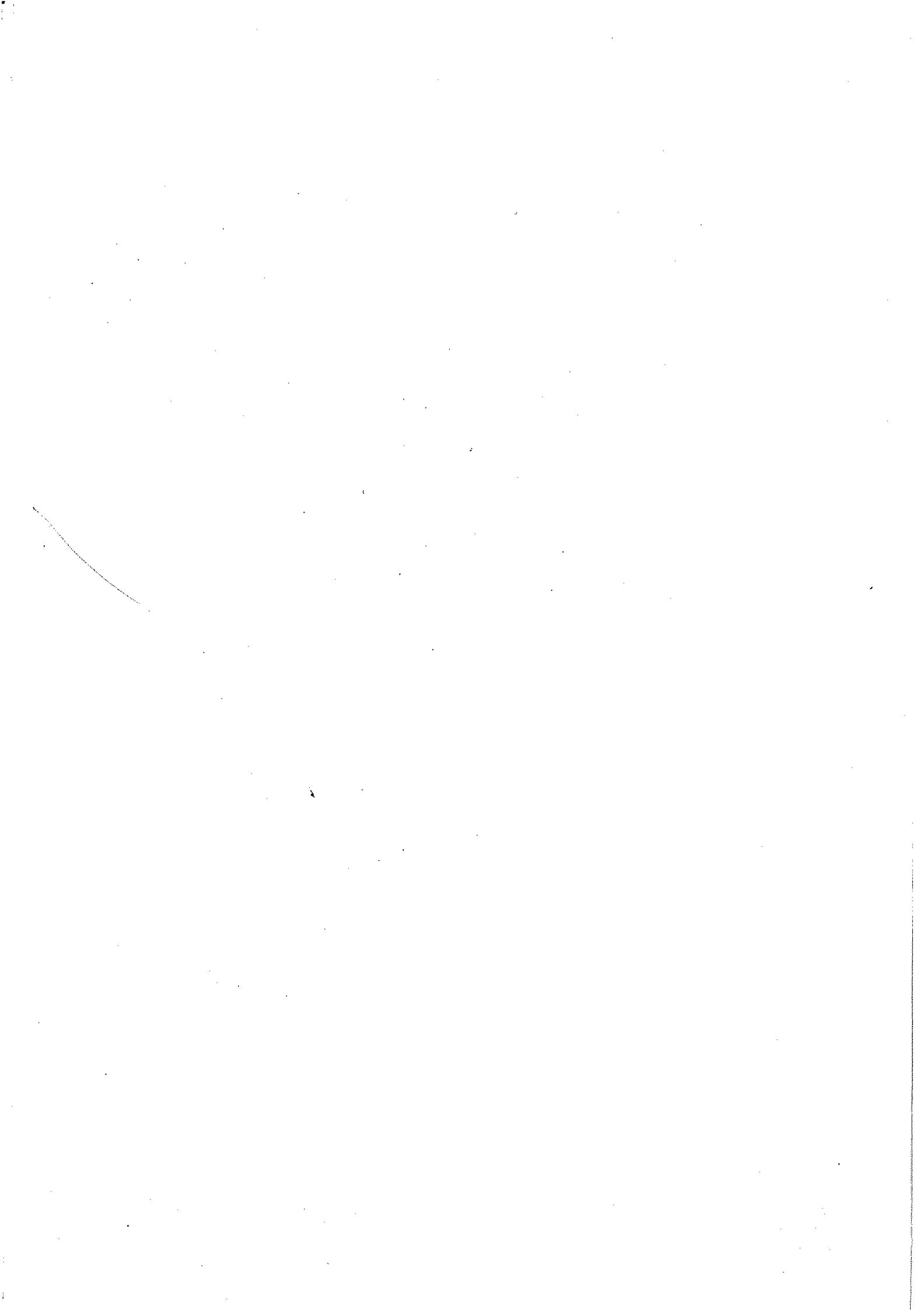
8

2. Portfolio Risk and Return

7

*****

— X —

SEAT No. _____

No. of Printed Pages : 02

[A-39]

SARDAR PATEL UNIVERSITY

BCom (Sem - V) EXAMINATION [2010 batch]

Thursday, 16 November 2017

02:00 pm to 04:00 pm

English and Business Communication - V

UB05FCOM01/02

- Note:
1. Figures to the right indicate full marks to the questions concerned.
  2. Your answers must be precise.
  3. Maximum Marks: 60

Q-1 Attempt the following: 15

1. Give an account of Lady Bracknell and her daughter, Gwendolen's visit to Algernon's house.
2. Draw a character sketch of Miss Prism. What is her role in the play?

OR

Q-1 Attempt the following: 15

1. Describe in detail Gwendolen's visit to Hertfordshire and her meeting with Cecily Cardew.
2. Why do Algernon and Jack want to be rechristened *Earnest*?

Q-2 (A) Write a brief note on: (any one) 05

1. Cecily Cardew
2. Lady Bracknell's Interview of Jack

(B) What do you mean by the term **Kinesics**? Explain the importance of facial expressions and gestures in Kinesics with the help of suitable illustrations. 10

OR

Q-2 (A) Write a brief note on: (any one) 05

1. Algernon Moncrief and his friend Bunbury
2. Dr Chasuble

(B) Write notes on the following: 10

1. Advantages and shortcomings of using Email
2. Internet as a modern form of communicating

(P.T.O.)

- Q-3** Draft a Press Report on **any one** of the following: 15
- (a) The death of a great personality
  - (b) A tragic road accident

OR

- Q-3** Draft a Press Report on **any one** of the following: 15
- (a) The collapse of a multi-storied building
  - (b) A fire tragedy

- Q-4** Draft a Questionnaire to survey the socio-economic conditions of **any one** of the following classes of people: 15
- (a) Factory workers
  - (b) Slum dwellers

OR

- Q-4** Attempt the following: (**any one**) 15
- (a) Prepare a Questionnaire to survey the market on launching a new brand of detergent soap.
  - (b) Prepare a Questionnaire to survey the reading habits of College Students.

***
—————X—————

SEAT NO: _____

No. of Printed Page : 01

[25 & 26] **SARDAR PATEL UNIVERSITY**

B.COM EXAMINATION 2017-18

01 TYBCOM (CBCS) - SEMESTER - V

UB05FCOM03- ENGLISH & BUSINESS COMMUNICATION - V

DATE: 23/11/2017, Thursday

TIME: 02:00 PM to 04:00 PM

TOTAL MARKS: 60

Note: Figures to the right indicate the marks allotted to the question concerned

Q-1 Attempt the following questions. **15**

1. Discuss the arguments of Mr. Cleaver as the spokesman of the law of the Land during the trial scene.
2. Discuss the circumstances which led Falder to commit crime of forgery.

OR

Q-1 Attempt the following questions. **15**

1. Draw the character sketch of Ruth Honeywill as Falder's evil star.
2. Discuss the arguments of Frome as counsel for defence in favour of Falder during the trial scene.

Q-2 A Write a note on: James and Walter How **05**

B Write short notes on: **10**

1. Internet
2. Importance of Eye contact & Posture in Non-verbal communication

OR

Q-2 A Write a note on: The theme of the play – Law is blind and inhuman. **05**

B Write short notes on: **10**

1. Video conferencing
2. Proxemics

Q-3 Draft a detailed press report on serious train accident claiming many lives in Bihar. **15**

OR

Q-3 Draft a press report on kidnap and killing of seven year old girl for extortion money in Nadiad. **15**

Q-4 Prepare a Questionnaire to survey the online shopping habits of youngsters. **15**

OR

Q-4 Draft a Questionnaire to survey the use of free time of working woman. **15**

[24 & A-19]

SARDAR PATEL UNIVERSITY

BCom (Sem - V) EXAMINATION

Thursday, 23 November 2017

02:00 pm to 04:00 pm

English and Business Communication - V

UB05FCOM01 (Before June 2016)

- Note:
1. Figures to the right indicate full marks to the questions concerned.
  2. Your answers must be precise.
  3. Maximum Marks: 60

Q-1 Attempt the following:

15

1. Describe in your own words the First Meeting between Algernon and Jack in Act I of the play *The Importance of Being Earnest*.
2. Draw a character sketch of Cecily Cardew and the fantasy world that she lived in.

OR

Q-1 Attempt the following:

15

1. Write a detailed note on Lady Bracknell's interview of Jack, who had proposed to her daughter, Gwendolen.
2. What do you know about Algernon Moncrief and his friend, Bunbury?

Q-2 (A) Write a brief note on: (any one)

05

1. Miss Prism and her fondness for Dr Chasuble
2. The reasons why Jack and Algernon want to be rechristened *Earnest*

(B) Explain the terms *Kinesics* and *Proxemics*. Give suitable illustrations to prove your point.

10

OR

Q-2 (A) Write a brief note on: (any one)

05

1. Gwendolen's visit to Hertfordshire
2. The ending of the play *The Importance of Being Earnest*

(B) Write notes on the following:

10

1. Video-conferencing as a modern form of communicating
2. Internet - its advantages and shortcomings

C.P.T.O.)

- Q-3** Draft a Press Report on **any one** of the following: 15
- (a) The controversy regarding the release of *Padmavati*
  - (b) The arrest of a Godman

OR

- Q-3** Write for publication in a newspaper a report on **any one** of the following: 15
- (a) The outbreak of an epidemic
  - (b) A serious road mishap involving a number of vehicles

- Q-4** Draft a Questionnaire to survey the socio-economic conditions of **any one** of the following classes of people: 15
- (a) Slum dwellers
  - (b) Constables

OR

- Q-4** Attempt the following: (any one) 15
- (a) Prepare a Questionnaire to survey the market on launching a new brand of sports shoes.
  - (b) Prepare a Questionnaire to survey the reading habits of College Students.

—————X—————

SEAT No. _____

No. of Printed Pages : 02

[27 & A-27]

SARDAR PATEL UNIVERSITY

B.COM (CBCS) Examination, V Semester

Tuesday, Date 21/11/2017

Session: Evening

Time: 02:00 PM to 04:00 PM

Subject code: UB05SCOM01

Subject Title: Rural Life and Culture

Total marks: 60

Note: 1. Figure to the right indicate full marks of the question.
2. Your answer should be precise and to the point.

Q-1) What do you mean by rural economy in India? Explain its concepts and importance. [15]

OR

Q-1) Describe in details of demographic profile specially class, age, gender. [15]

Q-2) Which is religion and festival in rural area- Discuss in details. [15]

OR

Q-2) What are the tribal population? Explain its characteristics and living life. [15]

Q-3) Explain in details occupational structure in rural economy. [15]

OR

Q-3) What are the allied activities in rural economy. [15]

Q-4) Define panchayat-raj system. What are the role of panchayat-raj in rural economy? [15]

OR

Q-4) Short note on panchayat empowerment and accountability. [15]

— X —

C.P.T.O.)

SARDAR PATEL UNIVERSITY
B.COM (CBCS) Examination, V Semester

Tuesday, Date 21/11/2017

Session: Evening

Time: 02:00 PM to 04:00 PM

Subject code: UB05SCOM01

Subject Title: Rural Life and Culture

Total marks: 60

નોંધ: * જમણી બાજુનાં ઓંક પ્રશ્નના પૂરાં ગુણભાર છે.

*તમારો જવાબ ચોકસાઈપૂર્વક અને મુદાસર ચર્ચો.

પ્રશ્ન-1) ભારતમાં ગ્રામીણ અર્થતંત્રનો શું અર્થ કરી શકાય? તેનો ખ્યાલ અને મહત્વ સમજાવો. [15]

અથવા

પ્રશ્ન-1) વસ્તી વિષયક રુપરેખાના સંદર્ભે વર્ગ, વય, જાતિ અંગે વિગતે વર્ણન કરો. [15]

પ્રશ્ન-2) ગ્રામીણ વિસ્તારમાં કયાં ધર્મો અને ઉત્સવ છે. - વિગતે ચર્ચો. [15]

અથવા

પ્રશ્ન-2) અંતરીયાલ વિસ્તારની વસ્તી એટલે શું? તેમનાં લક્ષણો અને જીવનશૈલી સમજાવો. [15]

પ્રશ્ન-3) ગ્રામીણ અર્થતંત્રનું વ્યવસાયીક માળખું વિગતે સમજાવો. [15]

અથવા

પ્રશ્ન-3) ગ્રામીણ અર્થતંત્રની આનુસંગિક પ્રવૃત્તિ શું છે? [15]

પ્રશ્ન-4) પંચાયતીરાજ પદ્ધતિની વ્યાખ્યા આપી. ગ્રામીણ અર્થતંત્રમાં પંચાયતીરાજની કામગીરી શું છે? [15]

અથવા

પ્રશ્ન-4) પંચાયતીરાજની અધિકારીકતા અને જવાબદારી પર ટૂંક નોંધ લખો. [15]

— X —

AT No.

No. of printed pages: 02

[29 & A-29]

SARDAR PATEL UNIVERSITY
B COM EXAMINATION NOVEMBER, 21, 2017
B COM SEMESTER – V (CBCS)
SUBJECT: ORGANISATIONAL DEVELOPMENT
SUBJECT CODE: UB05SCOM05
TIME: 02:00 PM TO 04:00 PM

Total Marks : 60

Que. 1 Distinguish between Organisational Development and Management Development. Explain their importance in the areas of management 15

OR

Que. 1 Define OD and discuss the features and objectives of Organisational Development. 15

Que.2 Write note on: 15
(i) Sensitive Training
(ii) Management by Objectives (MBO)

OR

Que. 2 Write note on: 15
(i) Survey Feedback
(ii) Managerial Grid

Que. 3 What is Organisational Change? Explain the reasons and factors of Organisational Change. 15

OR

Que. 3 Explain the concept of planned change and discuss its process with the help of diagram. 15

Que. 4 What do you mean by organisational effectiveness? Explain its criteria. 15

OR

Que. 4 Explain the approaches of organisational effectiveness that you have studied. 15

(P.T.O.)

*****

SARDAR PATEL UNIVERSITY
B COM EXAMINATION NOVEMBER, 21, 2017
B COM SEMESTER – V (CBCS)
SUBJECT: ORGANISATIONAL DEVELOPMENT
SUBJECT CODE: UB05SCOM05
TIME: 02:00 PM TO 04:00 PM

કુલ મુલ્ય : ૬૦

પ્રશ્ન. ૧ વ્યવસ્થાતંત્રીય વિકાસ અને સંચાલન વિકાસનો તફાવત આપો. તેમા તેમનું સંચાલન ક્ષેત્રના મહત્વ સમજાવો. ૧૫

અથવા

પ્રશ્ન. ૧ વ્યવસ્થાતંત્રીય વિકાસની વ્યાખ્યા આપો અને તેના લક્ષણો અને હેતુઓની ચર્ચા કરો. ૧૫

પ્રશ્ન. ૨ નોંધ લખો: ૧૫

- (i) સંવેદનશીલતા તાલીમ
- (ii) ધ્યેયલક્ષી સંચાલન

અથવા

પ્રશ્ન. ૨ નોંધ લખો: ૧૫

- (i) મોજણી પ્રતિપોષણ (Survey Feedback)
- (ii) પ્રબંધકીય જાળી (Managerial Grid)

પ્રશ્ન. ૩ વ્યવસ્થાતંત્રીય પરિવર્તન એટલે શું? વ્યવસ્થાતંત્રીય પરિવર્તનના કારણો તથા પરિબળો સમજાવો. ૧૫

અથવા

પ્રશ્ન. ૩ આયોજન પરિવર્તનો ખ્યાલ આપો અને તેની પ્રક્રિયાને આકૃતિની મદદથી સમજાવો. ૧૫

પ્રશ્ન. ૪ વ્યવસ્થાતંત્રીયની અસરકારકતા એટલે શું? તેના માપદંડો સમજાવો. ૧૫

અથવા

પ્રશ્ન. ૪ તમે અભ્યાસ કરેલ વ્યવસ્થાતંત્રીય અસરકારકતાના અભિગમ સમજાવો. ૧૫

*****

AT No. _____

No. of Printed Pages : 2

[30 & A-30]

SARDAR PATEL UNIVERSITY

NOVEMBER - DECEMBER : 2017 EXAMINATION, B.COM. SEMESTER : V

TUESDAY, 21/11/2017

EVENING SESSION TIME : 2.00 PM TO 4.00 PM

SUBJECT CODE : UB05SCOM07

SOFT SKILLS - I

TOTAL MARKS : 60

Q-1 (A) Define Soft Skill. Briefly discuss the importance of Soft Skill. [08]

Q-1 (B) How will you develop your Soft Skill? [07]

OR

Q-1 Explain types of Soft Skill. [15]

Q-2 (A) Define self-esteem. How will you build Self-esteem (explain with step)? [08]

Q-2 (B) Explain the importance of Persistence. [07]

OR

Q-2 What is values of attitudes and explain the process of identifying goal. [15]

Q-3 (A) Discuss importance of time and money management. [07]

Q-3 (B) Prepare Blue Print of your priorities. [08]

OR

Q-3 Write short note: [15]

(1) How will you enjoy your work by making plan?

(2) How will you manage your time?

Q-4 (A) Explain Multiple intelligences. [07]

Q-4 (B) How will you identify and develop your talent? [08]

OR

Q-4 Give the meaning of Personality? Explain types of personality with characteristics. [15]

X

SARDAR PATEL UNIVERSITY

NOVEMBER – DECEMBER : 2017 EXAMINATION, B.COM. SEMESTER : V

TUESDAY, 21/11/2017

EVENING SESSION TIME : 2.00 PM TO 4.00 PM

SUBJECT CODE : UB05SCOM07

SOFT SKILLS - I

TOTAL MARKS : 60

પ્રશ્ન-૧(અ) સોફ્ટ સ્કીલ્સનો અર્થ સમજાવી સોફ્ટ સ્કીલ્સનું મહત્વ ટૂંકમાં સમજાવો. [08]

પ્રશ્ન-૧(બ) તમારી સોફ્ટ સ્કીલ્સનો વિકાસ કેવી રીતે કરશો ? [07]

અથવા

પ્રશ્ન-૧ સોફ્ટ સ્કીલ્સના પ્રકારો વિગતે સમજાવો. [15]

પ્રશ્ન-૨(અ) આત્મસન્માનને વ્યાખ્યાયિત કરો. તમે તમારા આત્મ સન્માનનું બંધારણ કેવી રીતે કરશો ? (પગલાં સહિત સમજાવો) [08]

પ્રશ્ન-૨(બ) ખંતનું મહત્વ સમજાવો. [07]

અથવા

પ્રશ્ન-૨ મૂલ્યો અને વલણો એટલે શું? ધ્યેયને ઓળખવાની પ્રક્રિયા સમજાવો. [15]

પ્રશ્ન-૩(અ) સમય અને નાણાં સંચાલનનું મહત્વ જણાવો. [07]

પ્રશ્ન-૩(બ) તમારી પ્રાથમિકતાની બ્લ્યુ પ્રિન્ટ તૈયાર કરો. [08]

અથવા

પ્રશ્ન-૩ ટૂંક નોંધ લખો : [15]

(૧) તમારા કાર્યનું આયોજન કરી કાર્યને કઈ રીતે માણશો?

(૨) તમે તમારા સમયને કેવી રીતે નિયંત્રિત કરશો?

પ્રશ્ન-૪(અ) બહુવિધ બુદ્ધિમત્તા સમજાવો. [07]

પ્રશ્ન-૪(બ) તમે તમારી આવડતને કઈ રીતે ઓળખશો અને વિકસાવશો તે જણાવો. [08]

અથવા

પ્રશ્ન-૪ વ્યક્તિત્વનો અર્થ આપો. વ્યક્તિત્વનાં પ્રકારો તેના લક્ષણો સાથે સમજાવો. [15]

SEAT No. _____

No. of Printed Pages : 02

[31]

SARDAR PATEL UNIVERSITY

B.COM (SEM-V) (CBCS)

UB05SCOM08

INDIAN SOCIETY & ECONOMY-I

Date: 21-11-2017

Marks: 60

Time: 2:00 pm to 4.00pm

1. Explain the size, growth and sex composition of population in India. (15)
OR

1. Explain: (A) Rural - urban migration in India (07)
(B) Population policy of India. (08)

2. Define relative poverty and absolute poverty. Explain causes of poverty in India. (15)
OR

2. What is unemployment? Explain types and causes of unemployment in India. (15)

---

3. Explain the measures growth performance. (15)
OR

3. Explain industrial origin and occupational structure. (15)

4. Explain objectives, targets and allocation of resources in 12th five year plan. (15)
OR

4. Explain the achievements and failures of five year plans in India. (15)

(P.T.O.)

*****

SARDAR PATEL UNIVERSITY

B.COM (SEM-V) (CBCS)

UB05SCOM08

INDIAN SOCIETY & ECONOMY-I

Date: 21-11-2017

Marks: 60

Time: 2:00 pm to 4.00pm

૧. ભારતમાં વસ્તીનું કદ, વૃદ્ધિ અને જાતિ બંધારણ સમજાવો. (૧૫)
અથવા
૧. સમજાવો: (અ) ભારતમાં ગ્રામીણ-શહેરી સ્થાનાંતર (૦૭)
(બ) ભારતની વસ્તી નીતિ. (૦૮)
૨. સાપેક્ષ અને નિરપેક્ષ ગરીબી સમજાવો.ભારતમાં ગરીબીના કારણો સમજાવો. (૧૫)
અથવા
૨. બેરોજગારી એટલે શું ? બેરોજગારીના પ્રકાર અને તેના કારણો સમજાવો. (૧૫)
૩. વૃદ્ધિના માપદંડો સમજાવો. (૧૫)
અથવા
૩. ઔદ્યોગિક ઉદગમ અને વ્યવસાયિક માળખું સમજાવો. (૧૫)
૪. બારમી પંચવર્ષીય યોજનાના ધ્યેયો, લક્ષ્યાંકો અને સ્રોતોની વહેંચણી સમજાવો (૧૫)
અથવા
૪. ભારતમાં પંચવર્ષીય યોજનાઓની સિદ્ધિઓ અને નિષ્ફળતાઓ સમજાવો. (૧૫)

*****